

Voorlopige agenda van de commissie Werk en Inkomen van 5 juni 2013

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Werk en
Inkomen

Datum: woensdag 5 juni 2013
Aanvang: 16:30 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: dhr. P.S. de Rook
Griffier: mevr. A. Weiland t.(050) 367 7678

Opening

Bijlage - Uitnodigingsbrief W&I 5 juni 2013 (pdf)

A Algemeen deel

1. Opening en mededelingen
2. Vaststelling agenda
3. Afspraken en planning
  - Bijlage - 2013-04-10 besluitenlijst W&I** (pdf)
  - Bijlage - LTA W&I juni** (pdf)
  - Bijlage - IM lijst W&I juni 2013, afgehandeld** (pdf)
  - Bijlage - IM lijst W&I juni 2013 - niet afgehandeld** (pdf)
4. Conformstukken
  - a. Verordening Clientenraad Groningen
(Raadsvoorstel 14 mei 2013)
    - Raadsvoorstel - Verordening cliëntenraad** (pdf)
5. Rondvraag

B Inhoudelijk deel

1. Integrale Toegang Sociaal Domein
(Collegebrief 16 mei 2013)
  - Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein** (pdf)
2. Informerende brief over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk
(Collegebrief 15 mei 2013)
Vrijwilligersbeleid
(Collegebrief 23 mei 2013)

commissie Werk en Inkomen - woensdag 5 juni 2013

Collegebrief - Informerende brief over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk (pdf)

Collegebrief - Vrijwilligersbeleid (pdf)

Ingekomen stukken - Nr. 4 Overig ingekomen stuk W&I juni, Vrijwilligersvergoeding - Mw. Hagenus (pdf)

Ingekomen stukken - Nr. 5 Overig ingekomen stuk W&I juni, Afschaffen vrijwilligerstoelage - Wijkvereniging Tuinwijk (pdf)

C Huishoudelijk deel

1. Ingekomen stukken
Ingekomen stukken W&I 5 juni 2013 (pdf)
2. Vaststelling verslag
Verslag cie.Werk en Inkomen 10 april 2013 (pdf)

3. Sluiting

Bij commissievergaderingen kunt u gebruik maken van het spreekrecht bij de inhoudelijke agendapunten (inclusief de conformstukken onder A) en de rondvraag. U krijgt dan drie minuten de gelegenheid de commissieleden te vertellen hoe u over een onderwerp denkt. Voor aanmelding en informatie kunt u terecht bij de commissiegriffier. De agenda's zijn onder voorbehoud. De definitieve agenda's worden in de vergadering vastgesteld.

Bijlage - Uitnodigingsbrief W&I 5 juni 2013

Raadscommissie Werk en Inkomen
Telefoon 050-367 7678
annemarieke.weiland@ groningen.nl

Onderwerp   Uitnodiging vergadering raadscommissie Werk en Inkomen d.d. 5 juni 2013

Datum   24 mei 2013   bijlage(n) div.

Geachte commissieleden,

Namens uw voorzitter, de heer Paul de Rook, nodig ik u uit voor de vergadering van de raadscommissie Werk en Inkomen op woensdag **5 juni 2013 van 16.30 tot 19.00 uur in de Oude raadzaal.**

Planning en afspraken

Graag maak ik u attent op de geactualiseerde LTA - en IM lijst met voorgestelde aanpassingen.

Met uw goedkeuring worden deze na de raadsvergadering definitief aangepast. Tevens is de besluitenlijst van 10 april 2013 toegevoegd.

Conform stuk

Verordening Cliëntenraad Groningen
(Raadsvoorstel 14 mei 2013)

De verordening is nodig door het samengaan van de cliëntenraden van SoZaWe en Iederz. Deze vervangt de twee oude verordeningen en is in nauw overleg met de Cliëntenraad Groningen tot stand gekomen.

Inhoudelijk

B.1 Integrale Toegang Sociaal Domein (Collegebrief 16 mei 2013)

Het college informeert u hierbij over de nota integrale toegang sociaal domein- hoofdlijnen van integrale toegang naar werk&inkomen, participatie en opvoeden& opgroeien. Deze is tot stand gekomen op basis van de door de raad vastgestelde nota op 31 oktober 2012 'Groningen voor elkaar- visie en uitgangspunten voor de vernieuwing van het sociale domein'.

B.2 Informerende brief over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk (Collegebrief 15-5-2013)

Het college heeft besloten om geen nieuwe regeling te ontwikkelen m.b.t. vrijwilligersonkostenvergoeding. De raad wordt gevraagd of ze wensen en bedenkingen heeft.

Gezien de verbondenheid met bovenstaand onderwerp is onder B2 tevens de collegebrief Vrijwilligerswerkbeleid geagendeerd, zodat u indien gewenst dit hierbij kunt betrekken.

Ingekomen stukken

Graag vraag ik uw aandacht voor de overige ingekomen brief d.d.25-04-2013 van de cliëntenraad Groningen betreffende: leeftijdsdiscriminatie Stadterspas. Zij vragen een reactie van de raadscommissie m.b.t. hun voorstel t.a.v. het leeftijdsonderscheid dat wordt gemaakt bij de Stadterspas.

Met vriendelijke groet,
namens de voorzitter,

Annemarieke Weiland,
commissiegriffier Werk en Inkomen

Bijlage - Uitnodigingsbrief W&I 5 juni 2013

Bijlage - 2013-04-10 besluitenlijst W&I

BESLUITENLIJST RAADSCOMMISSIEVERGADERING WERK EN INKOMEN

Datum: 10 april 2013
Plaats: Oude Raadzaal
Tijd: 16.30-19.00 uur

1. AGENDAPUNTEN VOOR DE RAAD VAN 24 APRIL 2013

DISCUSSIE

Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive en besluit tot wijziging van de maatregelenverordening
(Raadsvoorstel 19-03- 2013)

Op verzoek van de VVD voor maken van een integrale overweging.
Op verzoek van de SP m.b.t. het betrekken dan wel informeren van de raad bij de in art 5 lid2 van de verordening genoemde mogelijkheid om nadere beleidsregels vast te stellen voor schrijvende gevallen en het eerder dan bij de jaarrekening 2014 apart aanleveren van een uitgebreidere evaluatie.

2. TOEZEGGINGEN

Afspraken

- Wethouder Isha zal het toesturen van de evaluatie over de deelname aan het experiment loondispensatie bespoedigen. Gevraagd is de evaluatie loondispensatie toch naar de Raad te sturen voorafgaand aan de discussie over de participatiewet.
- De aanleg van stadstuinen voor verbouwen van groente is besproken in het College en met wethouder Seton. Zodra er meer bekend is over mogelijke financiering uit de budgetten voor duurzaamheid voor tuinaanleg van de voedselbank voor het verbouwen van groenten zal wethouder Isha de raad daarover informeren.

B1 Toekomst Servicepunt Detailhandel Groningen

- Zodra er meer bekend is zal de Raad worden geïnformeerd over wat de gemeente Groningen kan verwachten, vanuit de 31 miljoen die naar het ministerie van Economische Zaken is gegaan voor verdere ondersteuning op dit terrein bijv. op het terrein van informatievoorziening.
- De Raad wordt geïnformeerd zodra er verdere keuzes worden gemaakt over de organisatievorm van het servicepunt en er zal worden bekeken of de rapportages eerder kunnen worden aangeboden.

B2 Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive en besluit tot wijziging van de maatregelenverordening

- Wethouder Isha informeert de raad over de juridische onderbouwing van de mogelijkheid tot het invoeren van de verordening met terugwerkende kracht.

3. AFSPRAKEN EN PLANNING

De voorgestelde wijzigingen zijn akkoord.

De collegebrief m.b.t. 'Matchen werkzoekenden en werkgevers/ ondernemers, samen- en wisselwerking Economische Zaken /Sozawe' komt eind april/begin mei.

4. VERSLAGEN

Het verslag van 13 februari 2013 wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. AFSPRAKEN n.v.t.

Bijlage - 2013-04-10 besluitenlijst W&I

Bijlage - LTA W&I juni

Lange Termijn Agenda per 30-05-2013.xls

maand / kwartaal	nummer	cie	onderwerp	vorm document	vraag voor raad	portefeuille	progr	opmerkingen
PM	2012-34	W&I	Nulmeting in 2012 t.b.v. prestatie-indicatoren bij Kadernota Arbeidsmarktbeleid	voorstel		Schroor		Apart moment, los van de begrotingsbehandeling
PM	2013-336	W&I	Afbouw gesubsidieerde arbeid: college geeft binnenkort info over wijze waarop gemeente hiermee als werkgever omgaat	brief	kennis nemen	Istha	12	toezegging weth Schroor cie. F&V 17 april '13, brief 16-5-13
PM	2013-349	W&I	Raad informeren hoeveel v. 31 miljoen op begroting ministerie EZ is voor gemeente Groningen	brief		v. Keulen		Toezegging 10-4-13, cbrf. 28-2-13. Toekomst servicepunt detailhandel.
PM	2013-350	W&I	Raad informeren over keuze organisatie van Servicepunt			v. Keulen		Toezegging 10-4-13, cbrf. 28-2-13. Toekomst servicepunt detailhandel.
10-apr-13	2013-275	W&I	Matchen werkzoekenden en werkgevers/ ondernemers, samen- en wisselwerking Economische Zaken /Sozawe			v. Keulen/ Istha		cbrf 16-5-2013, afvoeren
10-apr-13	2013-67	W&I/ O&W	Groningen voor elkaar en Jeugd: ieders zorg. Voorstel over de toegang tot de ondersteuning.			Visscher/ Istha		cbrf 26-4-2013, afvoeren
10-mei-13	2013-206	W&I	Samenvattende publiekshandelingen versie van nota's armoedebeleid			Istha		cbrf. 14-12-12, afvoeren. Brochure t.k.n. eind juni.
10-mei-13	2013-59	W&I	Rapport rekenkamer SOZAWE: Collegebrief volgt met schets hoe in de komende 18 maanden uitvoering te geven aan de 6 aanbevelingen voor de dienst en de 2 aanbevelingen voor het college (incl. verhouding SOZAWE en Iederz)	brief	kennis nemen	Istha		Toezegging cie 21-11-12. cbrf en extra bijeenkomst van 5-2-13. cbrf 10-4-2013; Afvoeren.
15-mei-13	2013-187	W&I/ F&V	Rekening 2012: Programma 1, Werk en Inkomen: 1. de nodige reïntegratiecijfers zijn bij de Rekening; 2. in de volgende jaarrekening kan er meer informatie over de bedrijfseconomische resultaten van het SW-bedrijf Iederz worden verwacht.			Istha		Toezegging Pastoor (9-6-11) was voor Rekening 2011 en blijft gehandhaafd voor Rekening 2012. (door cie. Verzocht op 12-06-12) Afvoeren.
5-jun-13	2013-324	W&I	Evaluatie loonschikking	brief	kennis nemen	Istha		cbrf. 26-4-2013 verslag wordt in juni 2013 toegestuurd.
5-jun-13	2013-120	W&I	Evaluatie pilot ambtelijk horen bij bezwaarschriftprocedure SOZAWE			Istha		cbrf 17-5-2013, afvoeren
2e kw. '13	2013-192	alle	uitwerking LTA 3e kwartaal 2013 per maand			voorzitters en port.h.		
4-sep-13	2012-32	O&W/ W&I Diep	Mogelijkheden voortzetten project wonen, werken, leren (Campus Diep)			Visscher/ Istha/v. der Schaaf		zie weth.brief 15 feb 2013
11-sep-13	2013-277	W&I	Nota strategie werklocaties			v. Keulen		sept. 2013

Legenda:
rode tekst + vet = strategische agenda / raadsbehandelplan
geel achtergrond = belangrijke politieke beslissingen by kadernota's

Bijlage - LTA W&I juni

Lange Termijn Agenda per 30-05-2013.xls

maand / kwartaal	nummer	cie	onderwerp	vorm document	vraag voor raad	portefeuille	progr	opmerkingen
11-sep-13	2013-279	W&I	Evaluatie verruiming koopzondagen			v. Keulen		sept. 2013
11-sep-13	2013-189	W&I	Discussie voorbereiden over wijkeconomie voor 2013			v. Keulen		collegebrief 13-11-12
11-sep-13	2013-191	W&I	Publiekversie over kengetallen en gegevens van Sozawe (n.a.v. vraag Stadspartij) volgt.			Istha		Toezegging cie. 21-11-12. September.
11-sep-13	2013-344	W&I	Zicht op resterende participatiebudget	brief	kennis nemen	Istha		Toezegging cie. 3-2-13
9-okt-13	2013-280	W&I	Evaluatie loondispensatie landelijk deel			Istha		oktober
3e kw '13	2013-127	W&I	Visualisering en update toekomst Grote Markt, met extra aandacht communicatieparagraaf	brief	kennis nemen	v. Keulen	2	afpraak LTA-overleg maart
3e kw '13	2013-278	W&I	Verkennde agendering Nieuw Economisch Programma			v. Keulen		info. bijeenkomst 20 juni 2013
3e kw '13	2013-197	alle	uitwerking LTA 4e kwartaal 2013 per maand			voorzitters en port.h.		
4e kw '13	2013-196	W&I	Uitgewerkte visie Sontweggebied			v. Keulen		juli/sept 2013
4e kw '13	2013-207	W&I	Raad informeren over voortgang armoedemonitor onderzoek			Istha		cbrf. 14-12-12
4e kw. '13	2013-202	alle	uitwerking LTA 1e kwartaal 2014 per maand			voorzitters en port.h.		
1e kw 14	2014-4	W&I / F&V	Gemeentebrede bezwaarprocedure	voorstel	besluiten	Schroor		Toezegging cbrf. 17-5-13.
1e kw 14	2014-5	W&I	Raad informeren over uitvoering verordening verkenning bestuurlijke boete bij recidive bij 2e voortgangsrapportage	brief	kennis nemen	Istha		
1e kw. '14	2014-5	alle	uitwerking LTA 2e kwartaal 2014 per maand			voorzitters en port.h.		

Legenda:
 rode tekst + vet = strategische agenda / raadsbehandelplan
 gele achtergrond = belangrijke politieke beslissingen by kadernota's

Bijlage - IM lijst W&I juni 2013, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Mnd Nr	Mind Indieners	Titel	Dicium verzoekt het college:	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Porte- feuille houder
2011- 66	11 CU, PvdA	Behoud sociale stad	1. bij de uitwerking van de extra taken en decentralisatieopgaven aan te geven hoe in de toekomst het sociaal vangnet georganiseerd kan worden; 2. een overzicht te verstrekken van risico's en tekorten als gevolg van de stapeling, de decentralisaties en de economische crisis en aan te geven hoe die risico's en tekorten kunnen worden opgevangen; 3. de raad voor het voorjaarsdebat 2012 een notitie voor te leggen om te bespreken welke inspanningen nodig zijn voor het behoud van een sociale stad.	W&I	In juli vergadering wordt collegereactie geagendeerd.	Afgehandeld	motie	Begroting	Visser
2011- 67	11 PvdA	Voortzetting Actieplan Jeugd werkloosheid	1. om het Actieplan Jeugdwerkloosheid, al dan niet in hernieuwde vorm, voor de gemeente Groningen voort te zetten.	W&I	Collegereactie (4 juni 2012 Voorgang moties[...])	Afgehandeld	motie	Begroting	Istha
2011- 68	11 GL, CU, S&S, CDA	Decentralisatie AWBZ, Jeugd/zorg en Wet Werken naar Vermogen		W&I		Afgehandeld	motie	Begroting	Istha
2011- 86	11 PvdA, CU en SP	Structurele werkgelegenheid	Met werkgevers te onderzoeken in hoeverre de banen uit het 200 banenplan, structureel kunnen worden gemaakt in de komende jaren. Maar uiterlijk in 2015.	W&I	cbf. 12-4-12. cbf. 24-1-13.	Afgehandeld	motie	Re-integratie	Istha
2011- 87	11 PvdA	Bijdrage gebruikers en partners in de stad		W&I		Afgehandeld	motie	Re-integratie	Istha
2011- 88	11 SP, GL, PvdA	Blijvend aandacht wegvallen gesubsidieerde arbeid	1. de raad voor 1 april 2012 een overzicht te verstrekken van de gevolgen van het wegvallen van gesubsidieerde arbeid per beleidsterrein;	W&I	Collegereactie (4 juni '200 banenplan') is binnen.	Afgehandeld	motie	Re-integratie	Istha
2012- 05	1 PvdA, GL, CU, D66, SP	(tijdelijke) Extra ondersteuning	1. de raad voor het Voorjaarsdebat op de hoogte te stellen van de mogelijkheden tot (tijdelijke) extra ondersteuning van de groep mensen die wordt getroffen door de aanscherping in de WWB.	W&I	Motie is voor het grootste deel afgehandeld (zie cbf. 27 mrt 2012). Dit laatste punt blijft staan. Collegereactie (21 juni 2012 Mogelijkheden [...] de stad) op dit laatste punt meegestuurd met in te komen stukken	Afgehandeld	motie	Wet werk en bijstand.	Istha

Bijlage - IM lijst W&I juni 2013, afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mind Indieners	Titel	Dictum verzoekt het college:	Cie	Gepande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Porte- feuille houder
2012- 24	D66, Stads partij, PvdA	acquisitie- inspanningen	1. een rapportage op te stellen van de acquisitie-inspanningen gericht op de aankoop en/of pacht en/of huur door derden van gronden, kantoren en overig onroerend goed (zowel gemeentelijk bezit als bezit waarmee gemeentelijk belang is gemoeid); 2. en te onderzoeken of en, zo ja, hoe een dergelijke rapportage een periodiek karakter zou kunnen krijgen, zo mogelijk gekoppeld aan de derde voortgangrapportage.	W&I	Raad geïnformeerd zie cbrf 27 september 2012		motie	Rekening	v. der Schaaf
2012- 31	5 VVD, CDA	onafhankelijke rechtsbescherming	1. de pilot ambtelijk horen dusdanig aan te passen dat een bezwaar tegen een beslissing van de dienst SOZAWE altijd aan een onafhankelijke bezwaarschriftencommissie voorgelegd kan worden.	W&I	cbrf. 14 juni 2012 jaarverslag 2011 bezwaarschriften/bez waarschmissies	Afgehandeld	motie	bezwaarschrpro cedure SOZAWE	Isha
2012- 34	6 PvdD	Voedselbank	1. te onderzoeken of het mogelijk is in ieder geval een deel van het voedsel dat door restaurants en winkels in de stad wordt weggegooid en nog wel prima te eten is, bij de voedselbank te krijgen.	W&I	Mee in raadsvoorstel armoedebeleid	Afgehandeld	motie	Armoede-beleid	Visser
2012- 35	6 D66, PvdA, VVD, S&S	Leven op zondag	1. de mogelijkheden om het "Deventer model"; zoals dat in Utrecht en Deventer in gebruik is, gericht op zondagsopening van levensmiddelenwinkels in Groningen te onderzoeken; 2. de mogelijkheden om themaweekenden te organiseren waarbij winkels op zondag open mogen zijn, daarbij in aanmerking nemend de binnenstadprogrammering en de ruimte die de huidige koopzondagregeling biedt; 3. daarbij de ervaringen in Deventer en Utrecht en mogelijk die van andere steden mee te nemen; 4. in het onderzoek rekening te houden met belangen van de (kleine) ondernemers, de werknemers, de consumenten en de in de wet genoemde belangen, namelijk werkgelegenheid en economische bedrijvigheid, de zondagsrust, leefbaarheid, veiligheid en openbare orde.	W&I	Raadsbesluit 27-6- 2012. Verruiming zondagopenstelling winkels. Dit is o.a op basis van winkeltijdenonderzo ek en draagvlak- onderzoek tot stand gekomen		motie	Zondag- openstelling	v. Keulen
2012- 40	6 GL, SP, PvdA	Armoedebeleid	1. van mening dat het zoveel mogelijk instandhouden van het bestaande pakket aan voorzieningen uit het armoedebeleid (...) uitgangspunt is voor het vormgeven van het nieuwe armoedebeleid; 2. met bovenstaande mening rekening te houden bij het opstellen van de begroting 2013	W&I	Raadsvoorstel armoedebeleid december	Afgehandeld	motie	Voorjaars-brief	Isha
2012- 49	6 CU, CDA	Samenwerking Sozawe en Iederz	1. de samenvoeging van de dienst SoZaWe en Iederz te onderzoeken en de raad voor de bespreking van de begroting 2013 in november te informeren over de effecten hiervan voor de gemeentelijke organisatie en dienstverlening	W&I	Begroting 2013		motie	Voorjaars-brief 5-2-13. Bijeenkomst 11- 6-12	Isha
2012- 63	11 SP, GL, CU, Stads partij	Onkostenvergoeding vrijwilligerswerk	1. uiterlijk in het eerste kwartaal van 2013 alternatieven voor deze onkostenvergoeding ter besluitvorming aan de raad voor te leggen; 2. tot die tijd de huidige onkostenvergoeding in stand te laten.	W&I	Raadsvoorstel wijziging veror. WWB december	Deel 2 v.d. motie is Afgehandeld	motie	Gemeentebegroting 2013	Isha

Bijlage - IM lijst W&I juni 2013 - niet afgehandeld

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mind Indieners	Titel	Dictum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt / Thema	Porte- feuille houder
2012- 63	11 SP, GL, CU, Stads partij	Onkostenvergoeding vrijwilligerswerk	verzoekt het college: 1. uiterlijk in het eerste kwartaal van 2013 alternatieven voor deze onkosten- vergoeding ter besluitvorming aan de raad voor te leggen; 2. tot die tijd de huidige onkostenvergoeding in stand te laten.	W&I	Raadsvoorstel wijziging veror. WWB december W&I zie motiebrief 30/11; F&V 121212 wil motie laten	Deel 2 v.d. motie is afgehandeld	motie	Gemeentebegro- ting 2013	Istha
2012- 65	11 D66, VVD, S&S	Cofinancieringsfonds	1. inzage in de huidige stand van het cofinancieringsfonds te verstrekken; 2. toe te lichten hoe het college denkt om te gaan met de te verwachten komende aanvragen.	W&I			motie	Gemeentebegro- ting 2013	

Raadsvoorstel - Verordening cliëntenraad

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	17-04-2013	Registratienr.	SZ 13.3650747
Raadscommissie	Werk en Inkomen	Datum B&W besluit	
Datum raadscommissie	05-06-2013	Portefeuillehouder	Istha
Bijlagen	1	Steller	L. Zwanenberg
		Telefoon	3675695
		E-mail	louise.zwanenberg@groningen.nl

Onderwerp

Verordening Cliëntenraad Groningen

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de Verordening Cliëntenraad Groningen vast te stellen en in werking te laten treden met ingang van de dag volgend op haar bekendmaking;
- II. de Verordening Cliëntenparticipatie SOZawe en de Verordening Cliëntenraad gemeentelijk Wsw-beleid in te trekken met ingang van de dag waarop de Verordening Cliëntenraad Groningen in werking treedt;
- III. dit besluit bekend te maken door plaatsing in het elektronische gemeenteblad.

Raadsvoorstel - Verordening cliëntenraad

2

(Publieks-)samenvatting

De gemeenteraad stelt de Verordening Cliëntenraad Groningen vast. Deze verordening vervangt twee oude verordeningen, die door de raad bij hetzelfde besluit worden ingetrokken. Dit is nodig omdat in 2012 de Cliëntenraad Sociale Zaken en Werk - klanten van de dienst SOZAWE - en de Cliëntenraad Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) - klanten van iederz - samen verder zijn gegaan als Cliëntenraad Groningen. De leden van de oude cliëntenraden worden opnieuw benoemd tot lid van de Cliëntenraad Groningen, waarbij rekening wordt gehouden met de periode waarin ze zitting hebben gehad in de oude cliëntenraad.

Inleiding

De diensten iederz en SOZAWE van de gemeente Groningen gaan op 1 januari 2014 samen verder met als doel kwetsbare burgers te (blijven) ondersteunen op weg naar werk en maatschappelijke participatie ((Re)-visie Zicht op Werk en Participatie in Stad).

Vooruitlopend hierop zijn in 2012 de Cliëntenraad Sociale Zaken en Werk - klanten van de dienst SOZAWE - en de Cliëntenraad Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) - klanten van iederz - samen verder gegaan als Cliëntenraad Groningen. De cliëntenraad Sociale Zaken en Werk vertegenwoordigde klanten van SOZAWE. De cliëntenraad van iederz vertegenwoordigde mensen met een SW-indicatie; een deel van deze SW-ers heeft een uitkering van SOZAWE terwijl zij op de wachtlijst staan voor een plek bij de sociale werkvoorziening. De nieuwe cliëntenraad vertegenwoordigt de klanten, die aanspraken maken op voorzieningen waar de uitvoeringsorganisatie Werk en Participatie (in oprichting) uitvoering aan geeft.

De "oude" cliëntenraden hebben ieder een eigen verordening. Sinds de vorming van de Cliëntenraad Groningen wijkt de praktijk af van de formele situatie en is een nieuwe verordening nodig. In de verordening staan onder meer de taken van de cliëntenraad beschreven: gevraagd of uit eigen beweging advies uitbrengen aan het college ten aanzien van onder anderen voorstellen tot beleidswijziging. Ook regelen we een aantal praktische zaken in de verordening, zoals de samenstelling van de cliëntenraad.

Beoogd resultaat

Wij vinden het als college erg belangrijk dat burgers in deze stad een stem hebben bij de beleidsontwikkeling- en uitvoering. Een goed georganiseerde cliëntenparticipatie is daarbij onontbeerlijk. De Cliëntenraad Groningen kan voor ons als klankbord dienen.

De nieuwe verordening formaliseert de praktijk: een bundeling van de vertegenwoordiging van cliënten. Het is bovendien efficiënter om te werken met één cliëntenraad dan met twee cliëntenraden met gedeeltelijk dezelfde achterban (mensen met een SW-indicatie en een WWB-uitkering).

De wet schrijft voor dat de organisatie van de cliëntenparticipatie bij verordening door de raad moet worden uitgewerkt. Met deze nieuwe verordening voldoen we aan dit voorschrift.

Kader

Het wettelijk kader voor de verordening zijn artikel 147, eerste lid Gemeentewet, artikel 47 van de Wet werk en bijstand en artikel 2, derde lid Wet sociale werkvoorziening.

Argumenten/afwegingen

De voorgestelde verordening sluit aan bij de nieuwe gemeentelijke organisatie van de uitvoering van de wetten Werk en Bijstand en Sociale Werkvoorziening in één uitvoeringsorganisatie.

De Cliëntenraad Groningen vertegenwoordigt alle klanten van deze uitvoeringsorganisatie. Zoals gezegd, past dit beter bij de nieuwe werkwijze binnen de gemeente, is dit efficiënter en komt dit de klankbordfunctie bij beleidsontwikkeling ten goede.

Raadsvoorstel - Verordening cliëntenraad

3

Maatschappelijk draagvlak/participatie

De Verordening Cliëntenraad Groningen is in nauw overleg met de cliëntenraad tot stand gekomen. De aspirant-leden hebben in een plenaire vergadering ingestemd met voorliggende verordening.

Financiële consequenties

De overgang van de oude cliëntenraden naar de nieuwe cliëntenraad verloopt budgettair neutraal.

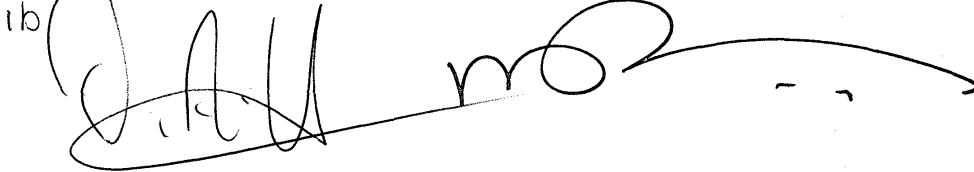
Realisering en evaluatie

De nieuwe verordening kan per direct ingaan en bevestigt de werkwijze van de nieuwe Cliëntenraad Groningen. Na vaststelling van de verordening door uw raad zullen wij de leden van de nieuwe cliëntenraad benoemen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

ib

Raadsvoorstel - Verordening cliëntenraad

- ontwerp -

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van
(GR 13.....)

Gelet op artikel 147, eerste lid Gemeentewet, artikel 47 van de Wet werk en bijstand en
artikel 2, derde lid Wet sociale werkvoorziening;

overwegende dat het noodzakelijk is de wijze waarop belanghebbenden betrokken worden bij
de uitvoering van deze wetten, bij verordening te regelen;

HEEFT BESLOTEN:

de Verordening Cliëntenraad Groningen vast te stellen

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. Cliëntenraad : het orgaan dat verantwoordelijk is voor het behartigen van belangen als bedoeld in artikel 47 van de Wet werk en bijstand (WWB) en artikel 2, derde lid van de Wet sociale werkvoorziening (WSW);
2. Het college : het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen;
3. Uitvoeringsorganisatie : het onderdeel van de gemeentelijke organisatie dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van de taken op grond van de WWB, IOAW, IOAZ, Schuldhulpverlening en de WSW;
4. GMT : Groninger Management Team;
5. Vakdirecteur : de hiervoor door het GMT aangewezen vakdirecteur ;
6. Cliënt : degene die aanspraak maakt of kan maken op voorzieningen in het sociale domein waarvan de uitvoering is opgedragen aan de uitvoeringsorganisatie.

Raadsvoorstel - Verordening cliëntenraad

2

Artikel 2   Taken

1. De Cliëntenraad heeft tot taak desgevraagd of uit eigen beweging advies uit te brengen aan het college ten aanzien van:
  - a. voorstellen tot beleidswijziging, en
  - b. uitvoering van wet- en regelgeving op het werkerrein van uitkeringen voor levensonderhoud, de re-integratie van cliënten, voorzieningen in het sociale domein als bedoeld in artikel 1 vijfde/zesde lid en de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening.
2. De Cliëntenraad is niet bevoegd te adviseren over de hiernavolgende onderwerpen:
  - a. individuele klachten, individuele bezwaarschriften, en andere zaken die een individueel karakter dragen, dan wel betrekking hebben op individuele klanten;
  - b. verplichte uitvoering door de gemeentelijke organen van wettelijke voorschriften voor zover bij de uitvoering geen ruimte voor eigen gemeentelijk beleid aanwezig is;
  - c. zaken die betrekking hebben op de bedrijfsvoering van de uitvoeringsorganisatie, tenzij het zaken zijn die cliënten direct of indirect aangaan.
3. Door het college wordt alle informatie verschaft, die de Cliëntenraad nodig heeft voor een goede uitoefening van zijn taak.
4. De Cliëntenraad brengt de in het eerste lid bedoelde adviezen tevens ter kennis van de gemeenteraad.

Artikel 3   Samenstelling

1. De Cliëntenraad bestaat uit tenminste vijf en ten hoogste vijftien leden en een voorzitter. Alle leden hebben stemrecht, uitgezonderd de voorzitter die geen stemrecht heeft.
2. Tot voorzitter kan niet worden benoemd een persoon die op basis van een arbeidsovereenkomst of krachtens een gemeentelijke aanstelling als ambtenaar werkzaam is voor de gemeente Groningen.
3. De leden dienen, al of niet op grond van hun eigen ervaring, deskundig te zijn op (of belangstelling te hebben voor) het werkerrein van uitkeringen voor levensonderhoud, de re-integratie van cliënten, voorzieningen in het sociale domein als bedoeld in artikel 1 zesde lid en de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening.
4. De Cliëntenraad bestaat maximaal uit drie leden die geen cliënt zijn, de voorzitter niet meegerekend.

5. Artikel 4   Werving en benoeming

1. De Cliëntenraad is verantwoordelijk voor het werven van de leden.
2. De vakdirecteur is verantwoordelijk voor het werven van de voorzitter.
3. De voorzitter en de leden worden benoemd door het college op voordracht van de zittende leden van de Cliëntenraad en de vakdirecteur.
4. Indien nog geen leden van de Cliëntenraad door het college zijn benoemd, draagt de vakdirecteur de voorzitter en de leden ter benoeming door het college voor. De vakdirecteur stemt zijn voordracht af met de leden die voor het laatst als lid zitting hadden in de Cliëntenraad die was ingesteld bij het raadsbesluit van 2 juli 1998 en de Cliëntenraad voor de Wet sociale werkvoorziening die was ingesteld bij raadsbesluit van 18 juni 2008.
5. Elk lid heeft op persoonlijke titel zitting in de Cliëntenraad.

Raadsvoorstel - Verordening cliëntenraad

3

Artikel 5 Zittingsduur

1. De voorzitter en de leden worden benoemd voor een tijdvak van drie jaar.
2. De voorzitter en de leden kunnen eenmaal herbenoemd worden voor een tijdvak van twee jaar.
3. Een lid kan te allen tijde op eigen verzoek ontslag nemen.
4. Het lidmaatschap eindigt in ieder geval:
  - a. door overlijden van het lid;
  - b. door ontslag ten gevolge van disfunctioneren;
  - c. door intrekking van de verordening waarbij de cliëntenraad is ingesteld.

Artikel 6 Faciliteiten

1. Het college stelt aan de Cliëntenraad zodanige middelen ter beschikking dat het redelijkerwijs in staat kan worden geacht om in het kader van de uitvoering van deze verordening de belangen te behartigen van de in de gemeente woonachtige belanghebbenden.
2. De middelen als bedoeld in het eerste lid worden jaarlijks toegekend op basis van een begroting.
3. De Cliëntenraad heeft de beschikking over voldoende eigen ruimte binnen de huisvesting van de uitvoeringsorganisatie.

Artikel 7 Jaarverslag

Jaarlijks vóór 1 april brengt de Cliëntenraad aan het college verslag uit van zijn activiteiten en bevindingen over het voorgaande jaar. Daarbij wordt in een financieel verslag tevens verantwoording afgelegd over de besteding van het beschikbaar gestelde budget.

Artikel 8 Secretariële ondersteuning

Het college draagt er zorg voor dat de Cliëntenraad de beschikking heeft over secretariële ondersteuning.

Artikel 9 Vergoedingen

1. De leden van de Cliëntenraad hebben recht op een onkostenvergoeding.
2. De voorzitter heeft recht op vacatiegeld.

Artikel 10 Geen nadeel

De gemeente Groningen en de vakdirecteur garanderen dat de leden van de Cliëntenraad die daarnaast cliënt zijn, in geen enkel opzicht nadeel zullen ondervinden van hun werkzaamheden voor de Cliëntenraad.

Artikel 11 Werkwijze en overleg

1. De Cliëntenraad vergadert ten minste vier keer per jaar.
2. Ten minste twee keer per jaar vindt overleg plaats met de verantwoordelijke wethouder.
3. De Cliëntenraad heeft eenmaal per zes weken overleg met de vakdirecteur, behalve wanneer zij hiervan in gezamenlijk overleg willen afwijken.
4. De Cliëntenraad kan over gemeenschappelijke onderwerpen contact onderhouden met vergelijkbare cliëntenraden uit andere gemeentes.

Raadsvoorstel - Verordening cliëntenraad

4

Artikel 12 Overleg binnen de uitvoeringsorganisatie

1. De vakdirecteur is voor de Cliëntenraad het eerste aanspreekpunt binnen de uitvoeringsorganisatie.
2. Voorafgaand aan het periodieke overleg kunnen onderwerpen van bespreking via de voorzitter bij de vakdirecteur worden aangedragen.

Artikel 13 Advies

De Cliëntenraad wordt in elk geval door de vakdirecteur om advies gevraagd inzake:

1. de beleidsplannen, de programmabegroting en de voor de uitvoeringsorganisatie opgestelde begroting, en de in de begroting opgenomen beleidsdoelstellingen.
2. de evaluaties van de beleidsplannen.
3. de verordeningen die op grond van door de uitvoeringsorganisatie uit te voeren wetgeving moeten worden opgesteld.
4. overige beleidsvoornemens die grote gevolgen hebben voor de positie en/of bejegening van cliënten.

Artikel 14 Besluitvorming

1. De adviezen van de Cliëntenraad worden gegeven in overeenstemming met de mening van de meerderheid van de Cliëntenraad. Op verzoek kan een minderheidsstandpunt in het advies worden opgenomen.
2. In de vergadering van de Cliëntenraad heeft ieder lid het recht en de verplichting om per onderwerp één stem uit te brengen, uitgezonderd de voorzitter die geen stemrecht heeft.

Artikel 15 Afwijking van advies

Indien het college beslist in afwijking van het advies van de Cliëntenraad worden de redenen daarvan aan de Cliëntenraad meegedeeld. In het geval waarin het college in een voorstel aan de gemeenteraad afwijkt van het advies van de Cliëntenraad wordt in het voorstel aangegeven op welke gronden van het advies wordt afgeweken.

Artikel 16 Huishoudelijk reglement

De Cliëntenraad stelt een huishoudelijk reglement op met inachtneming van de bepalingen uit deze verordening. Een afschrift van het huishoudelijk reglement wordt ter kennisneming gezonden aan het college en aan de vakdirecteur.

Artikel 17 Wijziging verordening

De Cliëntenraad wordt door het college in de gelegenheid gesteld advies te geven over elke aanvulling, wijziging of intrekking van deze verordening.

Artikel 18 Overgangsbepaling zittingsduur

1. Voor de voorzitter en de leden die voor een bepaalde periode gedurende een eerste tijdvak van drie jaar zitting hadden in de Cliëntenraad ingesteld bij Verordening Cliëntenraad gemeentelijk Wsw-beleid of de Cliëntenraad ingesteld bij Verordening Cliëntenparticipatie SOZAWE, wordt de termijn als bedoeld in artikel 5, eerste lid van deze verordening vermindert met de periode waarin ze zitting hebben gehad in de betreffende Cliëntenraad.
2. Voor de voorzitter en de leden die na herbenoeming voor een bepaalde periode gedurende een tweede tijdvak van twee jaar zitting hadden in de Cliëntenraad ingesteld bij Verordening Cliëntenraad gemeentelijk Wsw-beleid of de Cliëntenraad ingesteld bij

Raadsvoorstel - Verordening cliëntenraad

5

Verordening Cliëntenparticipatie SOZAWE, wordt de termijn als bedoeld in artikel 5, tweede lid van deze verordening verminderd met de periode waarin ze na herbenoeming zitting hebben gehad in de betreffende Cliëntenraad.

Artikel 19 Slotbepalingen

1. In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.
2. Deze verordening treedt in werking op de dag volgend op haar bekendmaking.
3. Deze verordening kan worden aangehaald als "Verordening Cliëntenraad Groningen".

Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

drs. A.G.M. (Toon) Dashorst.

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Raadsvoorstel - Verordening cliëntenraad

TOELICHTING ALGEMEEN

Op 1 januari 2004 is de Wet werk en bijstand (WWB) in werking getreden. In artikel 47 van de WWB is bepaald dat gemeenten voor 1 januari 2005 een verordening cliëntenparticipatie moeten opstellen. Het doel daarvan is dat er een serieuze inschakeling en betrokkenheid van uitkeringsgerechtigden bij de uitvoering en ook bij de voorbereiding van het beleid plaatsvindt.

Artikel 47 WWB luidt als volgt:

De gemeenteraad stelt bij verordening regels over de wijze waarop de personen, bedoeld in artikel 7, eerste lid, of hun vertegenwoordigers worden betrokken bij de uitvoering van deze wet, waarbij in ieder geval wordt geregeld de wijze waarop:

1. periodiek overleg wordt gevoerd met deze personen of hun vertegenwoordigers;
2. deze personen of vertegenwoordigers onderwerpen voor de agenda van dit overleg kunnen aanmelden;
3. zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie.

In vergelijkbare zin schrijft artikel 3, derde lid van Wet sociale werkvoorziening (WSW) voor dat de gemeenteraad bij verordening regels stelt over de wijze waarop de ingezetenen (burgers die in de gemeente belast met de uitvoering van de WSW woonachtig zijn) die geïndiceerd zijn of hun vertegenwoordigers worden betrokken bij de uitvoering van deze wet.

In deze verordening op grond van de WWB en de WWS moet in ieder geval worden geregeld de wijze waarop:

- periodiek overleg wordt gevoerd met deze personen/ingezetenen of hun vertegenwoordigers;
- de manier waarop onderwerpen op de agenda komen en
- de manier waarop de informatie die nodig is voor het overleg wordt verstrekt.

Raadsvoorstel - Verordening cliëntenraad

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

Voor zover begrippen uitleg behoeven, zijn ze opgenomen in de verordening.

Artikel 2 Taken

De taken van de cliëntenraad zijn opgenomen in dit artikel. In het tweede lid wordt omschreven over welke onderwerpen de cliëntenraad geen advies mag geven.

Artikel 3 Samenstelling

De Cliëntenraad bestaat uit tenminste vijf en ten hoogste vijftien leden. Aan deze leden wordt voor benoeming als eis gesteld dat zij, al of niet op grond van hun ervaring, deskundig zijn op of belangstelling hebben voor het werkterrein van uitkeringen voor levensonderhoud, de re-integratie van cliënten, voorzieningen in het sociale domein als bedoeld in artikel 1 zesde lid, in verbinding met het derde lid van de verordening. Mede gelet op artikel 4 is de Cliëntenraad zelf ervoor verantwoordelijk dat verspreid over de leden voldoende kennis en belangstelling aanwezig is voor het uitoefenen van medezeggenschap over de in deze verordening genoemde taken van de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie.

De voorzitter is lid van de Cliëntenraad maar heeft in tegenstelling tot een gewoon lid geen stemrecht. Hij of zij mag niet in een hiërarchische verhouding van ondergeschiktheid staan tot de gemeente Groningen. Daarom is bepaald dat een voorzitter niet op basis van een arbeidsovereenkomst of krachtens een gemeentelijke aanstelling als ambtenaar werkzaam kan zijn voor de gemeente Groningen. Hij kan wel cliënt zijn. Maximaal drie gewone leden zijn geen cliënt als bedoeld in artikel 1, zesde lid van de verordening.

Artikel 4 Werving en benoeming

De Cliëntenraad is zelfstandig verantwoordelijk voor de werving van gewone leden. Voor de werving van de voorzitter (lid 2) is de vakdirecteur verantwoordelijk. Zo worden de verantwoordelijkheden evenwichtig over de beide betrokken lichamen verdeeld. De voorzitter die geen stemrecht heeft, moet vooral iemand zijn die geschikt is om te kunnen communiceren met de leden van de Cliëntenraad als ook met de vakdirecteur. De benoeming van zowel leden als voorzitter vindt plaats door het college.

Artikel 5 Zittingsduur

Voor zowel de voorzitter als lid geldt behoudens voortijdig einde van het lidmaatschap, een periode van drie jaar. Dit kan eenmaal worden verlengd met een periode van twee jaar. Voor deze maximering van het lidmaatschap is gekozen omdat hierdoor op gepaste wijze vernieuwing in de samenstelling van de cliëntenraad wordt bevorderd.

Voor de leden die ook al zitting hadden in de ontbonden cliëntenraden, geldt een daarmee vergelijkbare maximering. Dit is geregeld door in artikel 18 van de verordening te bepalen dat hun zittingsduur in de ontbonden cliëntenraden meetelt voor de zittingsduur in de nieuwe Cliëntenraad.

Artikel 6 Faciliteiten

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 7 Jaarverslag

De Cliëntenraad legt in een financieel verslag verantwoording af over de besteding van het ter beschikking gestelde budget.

Raadsvoorstel - Verordening cliëntenraad

Artikel 8 Secretariële ondersteuning

Dit artikel spreekt voor zich

Artikel 9 Vergoedingen

In dit artikel is vastgelegd dat aan de leden een onkostenvergoeding wordt verstrekt. De voorzitter ontvangt vacatiegeld. De hoogte van de onkostenvergoeding van de leden is geënt op het bedrag dat staat vermeld in de eerste zin van artikel 7 onder h van de Regeling WWB (ingevolge artikel 31, lid 2 onder k WWB). Het vergoedingensysteem wordt na overleg met de cliëntenraad door de vakdirecteur vastgesteld.

Artikel 10 Geen nadeel

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 11 Werkwijze en overleg

In de loop van de tijd zal blijken hoe vaak er vergadert dient te worden. In de verordening is nu een minimum opgenomen. Indien uitbreiding daarvan nodig is, kan dit in onderling overleg worden geregeld.

Artikel 12 Overleg binnen de uitvoeringsorganisatie

Wanneer leden van de Cliëntenraad - met inbegrip van de voorzitter – het noodzakelijk vinden om binnen de uitvoeringsorganisatie nadere informatie in te winnen, dan is de vakdirecteur bij voorkeur hiervoor het eerste aanspreekpunt. De vakdirecteur kan daarbij adviseren om met één of met meerdere andere personen binnen de uitvoeringsorganisatie nader contact op te nemen. In de praktijk zal hierin een goede werkbare vorm gevonden kunnen worden. Het tweede lid spreekt voor zich.

Artikel 13 Advies

In dit artikel worden in aanvulling op het algemene artikel 2 de onderwerpen nader omschreven die door de vakdirecteur voor advies aan de cliëntenraad worden voorgelegd.

Artikel 14 Besluitvorming

In dit artikel is de wijze waarop de Cliëntenraad tot besluitvorming komt en het stemrecht van de leden van de raad expliciet geregeld. De voorzitter van de Cliëntenraad is wel lid van deze raad maar kan geen stem bij te nemen besluiten over adviezen uitbrengen.

Artikel 15 Afwijking van advies

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 16 Huishoudelijk reglement

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 17 Wijziging verordening

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 18 Overgangsbepaling zittingsduur

Deze bepaling voorkomt dat door de overgang naar een nieuwe (gecombineerde) Cliëntenraad de feitelijke zittingsduur van een voorzitter of lid in een Cliëntenraad langer kan duren dan de (maximale) termijnen die daarvoor in de in te trekken verordeningen zijn genoemd.

Raadsvoorstel - Verordening cliëntenraad

Artikel 19 Slotbepalingen

De naam van de verordening is: 'Verordening Cliëntenraad Groningen'.

Collegiebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Bestuursdienst

Afdeling OCSW Beleid en Programmering
Onderwerp Integrale Toegang Sociaal Domein

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 60 37 Bijlage(n) 3

Ons kenmerk OS 12. 13.3606890

Datum **16 MEI 2013** Uw brief van

Behandeld door D. van der Wal

Geachte heer, mevrouw,

Enige weken geleden hebben we u per brief (OS 13.3521695) geïnformeerd over de ontwikkelingen betreffende de vernieuwing van het sociaal domein. Aanvullend daarop gaan wij in deze brief nader in op de thema's toegang en contractering.

Toegang

In de afgelopen maanden hebben wij een schets gemaakt van de toegang tot het sociale domein. Deze is opgenomen in de nota 'Integrale toegang Sociaal Domein – hoofdlijnen van integrale toegang naar werk & inkomen, participatie en opvoeden & opgroeien'. Deze is als bijlage aan deze brief toegevoegd.

Ons vertrekpunt was de door u vastgestelde de nota 'Groningen voor elkaar – visie en uitgangspunten voor de vernieuwing van het sociale domein'. Daarin heeft u de volgende uitgangspunten voor de Toegang vastgesteld:

- Zo veel mogelijk uitgaan van de logica van de Stadlers.
- Wijkgericht werken. Dit betekent dat we de ondersteuning dichtbij, in de leefomgeving, willen organiseren. De succesformule van de huidige Stedelijke Informatie Punten (STIP's) en Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's) gebruiken we daarbij.
- De vraag wat iemand nodig heeft om mee te doen in de samenleving centraal stellen. En wat iemand daarin zelf kan doen of organiseren.
- Een integrale aanpak die meer leefgebieden beslaat.
- Een eenvoudige opzet; met zo weinig mogelijk administratie voor inwoners en instellingen.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Volgvel
Onderwerp

1
Integrale Toegang Sociaal Domein

- o Sociale teams voor inwoners of gezinnen met ondersteuning op meer leefgebieden.

De nota is samen met betrokkenen tot stand gekomen. Dit is gebeurd door verschillende werkateliers in september 2012 voor vertegenwoordigers van inwoners, beroepskrachten van maatschappelijke instellingen en zorgaanbieders en platforms voor belangenbehartiging. Daarnaast organiseerden we bijeenkomsten met cliënten- & bewonersorganisaties in Beijum en de Indische buurt/De Hoogte in november 2012 over de proef met twee Sociale Teams. Deze stonden open voor alle betrokkenen. Verder hebben wij gebruik gemaakt van de bestaande infrastructuur door te overleggen met alle WMO adviesorganen (WMO-Platform, adviesraad voor het Gehandicaptenbeleid, SOOG en de Ouderenraad) en de Stuurgroep Zorgen voor Morgen (waarin de instellingen vertegenwoordigd zijn). Tot slot hebben we de WMO-adviesorganen om een formeel advies gevraagd. Dit advies met onze reactie daarop is als bijlage aan deze brief toegevoegd.

In de nota worden de hoofdlijnen van de toegang tot het sociale domein beschreven. Hoofdstuk drie is het hart van de nota; daar is een eindsituatie geschetst van de toegang tot ondersteuning. Een situatie waarin de jeugdzorg, delen van de AWBZ en maatregelen voor de onderkant van de samenleving naar de gemeente zijn gedecentraliseerd.

Er zijn nu veel plekken en toegangen; bij de instellingen, de STIP's en CJG's. We focussen ons op de wijk als landingsbaan van de decentralisaties. Daar gaan we dus ook de toegang organiseren, waarin de functies op het gebied van hulp en ondersteuning in het brede sociale domein, integraal samenkomen. Daarnaast moet ook het Klant Contact Centrum op stedelijk niveau vragen van inwoners kunnen beantwoorden.

De functies van de STIP's en CJG's en de frontoffices van de huidige bestaande loketten worden daarmee samengebracht. Dit betekent bijvoorbeeld een afbouw van het stedelijke front-office van het Zorgloket.

Op alle punten werkt een team van vrijwilligers en beroepskrachten.

Vrijwilligers voor de oriëntatiefase en beroepskrachten voor de fase van gesprek, plan en ondersteuning.

Dit team werkt gekanteld. Dit betekent dat de vraag van de inwoner centraal staat. Bij het verkennen van oplossingen wordt in eerste instantie gekeken naar de eigen mogelijkheden, die van het eigen sociale netwerk en omgeving, algemene voorzieningen en tot slot collectieve en individuele ondersteuning.

De komende maanden willen we de hoofdlijnen verder uitwerken in een kosten en batenanalyse en een nieuw perspectief voor de Stips en CJG's. Zoals we in onze eerder aangehaalde brief aangaven zullen we u daarover in het najaar van 2013 informeren.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Volgvel 2
Onderwerp Integrale Toegang Sociaal Domein

Contractering

Verder hebben we een grote variatie aan contracteervormen aan onze gemeentelijke visie getoetst. De komende jaren is het belangrijk om samen met gebruikers van voorzieningen, aanbieders en Groninger gemeenten vernieuwende dienstverlening te ontwikkelen. We kiezen daarom niet voor de klassieke manier van aanbesteden, maar voor de interactieve manier waarin we samen met aanbieders willen komen tot contracten, in de vorm van bestuurlijk aanbesteden. In die vorm wordt maximaal tussen aanbieders en betrokken gemeenten samengewerkt. Dit is met name van toepassing op de gespecialiseerde zorg.

Daarnaast gaan we het instrument van de Programma's van Eisen doorontwikkelen in beleidsgestuurde contractfinanciering. Daarin kunnen bewoners meer invloed uitoefenen op te leveren diensten. Deze vorm is van toepassing op de collectieve zorg en/of basisvoorzieningen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

INTEGRALE TOEGANG SOCIAAL DOMEIN

Hoofdpijnen van integrale toegang naar
werk & inkomen, participatie en opvoeden & opgroeien

Gemeente Groningen, mei 2013

1 – concept versie 03-05-13

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Minstens twee goede redenen

U kunt niet omvallen.
Dat gaat niet.

Probeer u het maar eens.
U zult het zien.

Als uw buurman u niet opvangt
dan is het wel de vrijwilliger.

De werker uit de wijk
de voorzitter van het bewuste comité.

En dan nog ben ik niet half begonnen.
Dit is pas het topje van de ijsberg.

Het is bijna niet te geloven
hoe moeilijk ze je het vandaag de dag maken

om doodeenvoudig om te vallen.
Het is verbazingwekkend.

Probeer u het maar eens.
Dat gaat niet.

Ik zei het u nog zo!

Claus, A., 2011, Wissen – gedichten, Groningen, Passage

2 – concept versie 03-05-13

Collegedebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

INHOUD

SAMENVATTING.....	4
1 INLEIDING.....	7
2 VISIE VERNIEUWING SOCIAAL DOMEIN.....	9
3.1 VERBINDING IN DE STAD	11
3.2 SIGNALERING	12
3.3. ORIENTATIE.....	13
3.4. GESPREK.....	16
3.5 UITVOERING EN MONITORING	18
4 GEVOLGEN VOOR HUIDIGE SITUATIE	20
4.1 BELANGRIJKSTE GEVOLGEN	20
4.2 FINANCIERING.....	21
4.2.1 KOSTEN ONDERSTEUNING.....	21
4.2.2 KOSTEN BEDRIJFSVOERING.....	22
4.3 AANDACHTSPUNTEN.....	23
BIJLAGE 1: HUIDIGE MANIEREN VAN TOEGANG	25
BIJLAGE 2: ACHT BAKENS WELZIJN NIEUWE STIJL (kenmerken)	30
BIJLAGE 3: COMPETENTIES VAN DE GESPREKSVOERDER.....	31

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

SAMENVATTING

Deze nota gaat in op de hoofdlijnen van het thema toegang. Onder toegang verstaan we het proces vanaf het moment waarop inwoners zich melden, of worden gemeld, met een ondersteuningsvraag tot het bieden van ondersteuning.

We schetsen een eindsituatie; een situatie waarin de jeugdzorg en delen van de AWBZ en maatregelen voor de onderkant van de arbeidsmarkt naar de gemeente zijn gedecentraliseerd. De toegang richt zich op de ondersteuning op het gebied van werk & inkomen, participatie en opvoeden & opgroeien.

Belangrijke voorwaarde voor de eindsituatie is dat Groningen een stad is waarin de inwoners verbinding met elkaar hebben. Als gemeente faciliteren en stimuleren we dit zoveel mogelijk. We doen dit door te zorgen voor voldoende basisvoorzieningen in de directe omgeving zoals buurt accommodaties, Stip's en CJG's. Verder hebben we ons welzijnswerk op een nieuwe leest geschoeid.

De toegang kent de volgende fases:

Signalering

In de fase van signalering komen de inwoners met een ondersteuningsbehoefte in beeld. De inwoner vraagt zelf ondersteuning of haar/zijn omgeving signaleert dat ondersteuning nodig is.

Wanneer inwoners niet zelf in actie komen bij signalen gaan de Sociale Teams er op af.

Oriëntatie

Inwoners kunnen gebruik maken van drie kanalen bij hun ondersteuningsvragen: digitaal, telefonisch en fysiek.

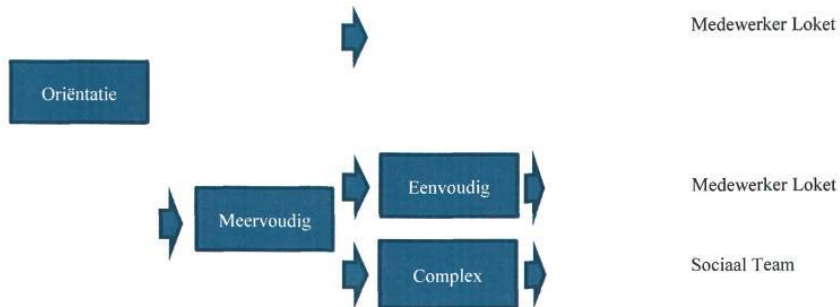
Het digitale kanaal is een gemeentelijke website. De website is ook geschikt voor het gekanteld voorbereiden en doen van aanvragen voor ondersteuning.

Daarnaast kunnen inwoners bellen naar het algemene nummer van de stad of naar een fysiek punt (zie hieronder bij STIP/CJG).

Verder kunnen inwoners **centraal bij de publieksbalie van het Klant Contact Centrum van de gemeente (KCC)** en verspreid over de stad bij fysieke punten terecht voor vragen op het gebied van werk & inkomen, participatie en opvoeden & opgroeien. De toegangen verspreid over de stad willen we koppelen aan de STIP's en CJG's. De functies van de STIP's en CJG's en de frontoffices van de huidige bestaande loketten worden daarmee samengebracht.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

De vrijwilligers op de fysieke punten en de medewerkers van het KCC verkennen de vraag. Ze handelen enkelvoudige en eenvoudige vragen direct af. Ze verwijzen door bij enkelvoudige specialistische en meervoudige vragen waarbij ondersteuning in beeld is die niet algemeen toegankelijk is. Bij enkelvoudige specialistische vragen naar de betrokken medewerker van het Loket. Bij meervoudige eenvoudige vragen naar een medewerker van het Loket die de meeste kennis heeft van het gebied dat de hoogste prioriteit heeft. Bij meervoudige complexe vragen wordt verwezen naar een medewerker van het Sociale Team. Dit is het beeld dat we hier nu van hebben. In de uitwerking van de Toegang en de doorontwikkeling van de Sociale Teams willen we hier nader, en in de praktijk, vorm aan geven.

Gesprek

Na de doorverwijzing in de fase van de oriëntatie volgt een gesprek met een medewerker van het Loket of het Sociale Team.

Op ieder fysiek punt verspreid over de stad is een Loket met medewerkers met deskundigheid over¹:

- voorzieningen in de wijk
- ondersteuningsvragen op het gebied van opvoeden & opgroeien
- ondersteuningsvragen op het gebied van participatie (WMO).

Voor het gebied werk & inkomen wordt op een later moment bepaald met wie en waar (stedelijk en/of gebiedsgewijs) gesprekken plaatsvinden.

Enkelvoudige specialistische vragen worden behandeld door een medewerker met expertise op het betreffende leefgebied. Wanneer een teamlid een meervoudige eenvoudige vraag doorspeeld krijgt werkt z/hij samen met een andere collega van het Loket.

Meervoudige complexe vragen komen bij een medewerker van een Sociaal Team terecht. De medewerkers zijn generalist met een specifieke deskundigheid.

¹ Afhankelijk van de keuze die gemaakt wordt voor het onderbrengen van de intake van onderdelen die nu nog onder de AWBZ vallen (verzorging en begeleiding), kan dit team qua samenstelling uitgebreid worden.

Collegedebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Medewerkers van de Loketten en de Sociale Teams kunnen een beroep doen op een schil van experts wanneer specialistische expertise nodig is. Deze schil van experts bestaat uit vaste gezichten.

Door middel van een gesprek wordt de vraag verhelderd en oplossingsrichtingen verkend. Daarbij werken alle gespreksvoerders met dezelfde methodiek. Bij de beantwoording van de vraag wordt gekeken naar de eigen mogelijkheden, die van het eigen sociale netwerk en omgeving, algemene voorzieningen en tot slot collectieve en individuele ondersteuning.

Het resultaat is een plan van aanpak volgens een vast format. In dat plan staat het arrangement beschreven waar de inwoner en gespreksvoerder samen van hebben vastgesteld dat het een antwoord geeft op de ondersteuningsvraag.

Na opstelling van het plan ondertekenen de inwoner en gespreksvoerder beiden het plan voor akkoord. Gezamenlijk zijn ze verantwoordelijk voor het gehele plan. Dit vervangt andere vormen van indicatiestelling.

Wanneer in het plan van aanpak (niet vrij toegankelijke) collectieve en individuele voorzieningen zijn opgenomen volgt een beschikking. Als de inwoner een collectieve of individuele voorziening nodig vindt en niet tot een akkoord komt met de gespreksvoerder volgt een afwijzende beschikking. Daartegen kan de inwoner in bezwaar gaan.

Uitvoering

Bij de uitvoering is er een duidelijk aanspreekpunt voor de inwoner en de overige partijen die bij de uitvoering van het plan betrokken zijn (casemanager).

Wanneer er sprake is van enkelvoudige, specialistische ondersteuning is de zorgaanbieder eerste aanspreekpunt. De medewerker van het Loket blijft op de achtergrond.

Bij meervoudige eenvoudige ondersteuning is de gespreksvoerder van het Loket eerste aanspreekpunt. Bij meervoudige complexe ondersteuning de gespreksvoerder van het Sociale Team.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

1 INLEIDING

De gemeente Groningen investeert op dit moment in de vernieuwing van het sociale domein. Wij hebben daarbij het volgende doel voor ogen: iedereen doet actief en zo lang mogelijk zelfstandig mee in onze samenleving.

Het sociale domein is enorm in beweging. Op dit domein zijn we nu verantwoordelijk voor algemene en vrij toegankelijke voorzieningen vanuit het welzijnsbeleid, preventief jeugdbeleid en de jeugdgezondheidszorg. Daarnaast verlenen we bijstand, verzorgen we de schuldhulpverlening en helpen we Stadlers bij het vinden van werk of het participeren in de samenleving door middel van individuele ondersteuning. Al deze ondersteuning is niet vrij toegankelijk.

Zoals het er nu naar uitziet krijgen we er een aantal grote verantwoordelijkheden bij. Dit geldt per 2015 voor delen van de AWBZ en de uitvoering van de Wet op de jeugdzorg.

De vernieuwing willen we vorm geven voor de volgende vijf thema's:

1. De vernieuwing van het stelsel van ondersteunende voorzieningen
2. Hoe vragen burgers ondersteuning en hoe wordt daarop besloten (toegang)
3. De vormgeving van de ondersteuning (dienstverlening)
4. De bekostiging van het stelsel (contractering)
5. De kwaliteitsbewaking en de verantwoording

Deze nota gaat in op het thema toegang. Onder toegang verstaan we het proces vanaf het moment waarop inwoners zich melden, of worden gemeld, met een ondersteuningsvraag tot het bieden van ondersteuning. We schetsen een eindsituatie; een situatie waarin de jeugdzorg, delen van de AWBZ en maatregelen voor de onderkant van de arbeidsmarkt naar de gemeente zijn gedecentraliseerd. We gaan in op de hoofdlijnen ervan. Op een later moment volgen gedetailleerdere uitwerkingen en beschrijvingen van de te zetten stappen voor het bereiken van dit eindplaatje.

De inhoud is tot stand gekomen door raadpleging van betrokkenen en deskundigen en literatuurstudie. Voor alle betrokkenen zijn in september 2012 verschillende werkateliers georganiseerd. In een energieke sfeer gaven vertegenwoordigers van inwoners, beroepskrachten van maatschappelijke instellingen en zorgaanbieders en platforms voor belangenbehartiging tijdens deze werkateliers tips en adviezen. Aanvullend daarop zijn met een aantal van hen afzonderlijk gesprekken gevoerd. Verder hebben we in november 2012 met cliënten- & bewonersorganisaties in Beijum en de Indische buurt/De Hoogte gesproken over de proef met twee Sociale Teams. Aanvullend hebben we gesproken met het WMO-Platform en Zorgbelang en advies ingewonnen bij alle WMO-adviesorganen. Tot slot is de nota besproken met een vertegenwoordiging van instellingen via de Stuurgroep Zorgen voor Morgen.

We hechten zeer aan hun input, omdat we geloven dat alleen met de inbreng van de kennis en ervaring van betrokkenen een goede nota tot stand komt.

We hebben de nota als volgt opgebouwd: in hoofdstuk twee gaan we kort in op de kaders voor de toegang. Daarna volgt in hoofdstuk drie de gewenste situatie. Dit doen we aan de hand van verschillende fases die doorlopen worden in het toegangsproces. Dit hoofdstuk vormt de kern

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

---

van deze nota. In hoofdstuk vier schetsen we de belangrijkste veranderingen ten opzichte van de huidige situatie en gaan we kort in op de financiële gevolgen.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

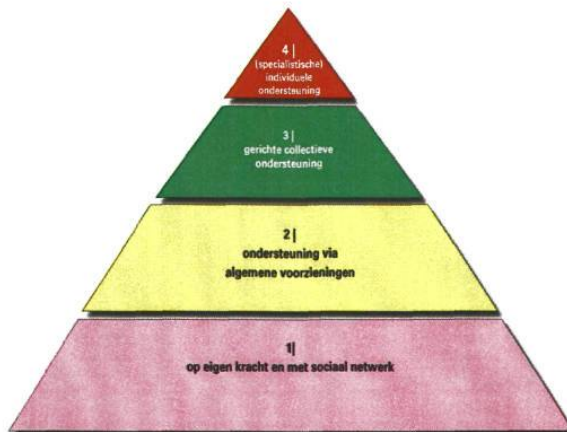
2 VISIE VERNIEUWING SOCIAAL DOMEIN

De kaders voor de vernieuwing van het sociale domein zijn in oktober 2012 door de raad vastgelegd in de nota 'Groningen voor elkaar – visie en uitgangspunten voor de vernieuwing van het sociale domein'.

In Groningen vinden we het belangrijk dat iedereen actief meedoet aan de samenleving. Niet iedereen kan dat zonder enige vorm van ondersteuning. Daarom kunnen mensen die het niet op eigen kracht redden rekenen op onze ondersteuning.

Bij die ondersteuning hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Ondersteuning op maat voor iedereen toegankelijk.
Ondersteuning zien we als aanvulling op wat inwoners zelf kunnen en wat nodig is om te participeren.
- WMO-kader is richtinggevend: eigen kracht en samenredzaamheid.
Dit betekent dat we:
  - o inwoners aanspreken op hun eigen verantwoordelijkheid en meer voorzieningen en hulpmiddelen algemeen gebruikelijk verklaren
  - o de eigen kracht van inwoners benutten
  - o het principe 'sterkste schouders, zwaarste lasten' hanteren
  - o een efficiënte uitvoeringsorganisatie opzetten.

- Gemeente voert regie.
Waar we als gemeente verantwoordelijk zijn (worden) voeren we regie.
- Verkokering doorbreken; integraler werken.
Vernieuwing kan alleen als we sturen op een ondersteuningsaanbod en werkwijzen die over de grenzen van instellingen gaan. De inwoners staan voor ons centraal.
- Sturen op resultaat en budget.

9 – concept versie 03-05-13

Collegedebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

We willen een model dat stuurt op resultaat in plaats van productie en dat past binnen de grenzen van budgetten.

Voor de toegang hebben we deze uitgangspunten in de nota 'Groningen voor elkaar' verder vertaald. Zo willen we:

- Zo veel mogelijk uitgaan van de logica van de Stadgers.
- Wijkgericht werken. Dit betekent dat we de ondersteuning dichtbij, in de leefomgeving, willen organiseren. De succesformule van de huidige Stedelijke Informatie Punten (STIP's) en Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's) gebruiken we daarbij.
- De vraag wat iemand nodig heeft om mee te doen in de samenleving centraal stellen. En wat iemand daarin zelf kan doen of organiseren.
- Een integrale aanpak die meer leefgebieden beslaat.
- Een eenvoudige opzet; met zo weinig mogelijk administratie voor inwoners en instellingen.
- Sociale Teams voor inwoners of gezinnen met ondersteuning op meer leefgebieden.

Al deze punten hebben we meegenomen bij de beschrijving van de gewenste situatie in het volgende hoofdstuk.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

3 GEWENSTE SITUATIE

In dit hoofdstuk bespreken we de gewenste toekomstige situatie. Kenmerkend is dat we naast een stedelijk punt verspreid over de stad punten willen organiseren waar inwoners met vragen op het gebied van werk & inkomen, participatie en opvoeden & opgroeien terecht kunnen. De toegangen verspreid over de stad willen we koppelen aan de STIP's en CJG's. De functies van de STIP's en CJG's en de frontoffices van de huidige bestaande loketten worden daarmee samengebracht.

Tot slot is kenmerkend dat we in de toekomst gekanteld willen werken. Dit betekent dat de vraag van de inwoner centraal staat. Bij het verkennen van oplossingen wordt in eerste instantie gekeken naar de eigen mogelijkheden, die van het eigen sociale netwerk en omgeving, algemene voorzieningen en tot slot collectieve en individuele ondersteuning. Insteek is dat daar waar dat kan zoveel mogelijk gebruik gemaakt wordt van eigen mogelijkheden, eigen omgeving en algemene voorzieningen.

Bij de beschrijving hebben we een paar onderdelen buiten beschouwing gelaten, omdat deze samen met andere gemeenten worden uitgevoerd en nog in ontwikkeling zijn (jeugdbescherming, jeugdreclassering, Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en de Kindertelefoon).

Daarnaast mag de huisarts kinderen en jongeren rechtstreeks verwijzen naar individuele of collectieve ondersteuning (jeugd-ggz). We hebben als gemeente een leveringsplicht. De huisarts kan dit overigens doen binnen de volumeafspraken tussen gemeente en zorgaanbieders. In deze beschrijving van de gewenste situatie hebben we de verbinding tussen de 'gemeentelijke' toegang met de toegang via de huisarts nog niet meegenomen.

Onze intentie is de toegang via de huisarts en de onderdelen jeugdbescherming, jeugdreclassering, Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en de Kindertelefoon zoveel mogelijk te laten aansluiten op de situatie die we in dit hoofdstuk beschrijven.

De gewenste toekomstige situatie betekent veel voor de bestaande manier van werken. Achtergrondinformatie hierover vindt u in bijlage 1. Gelukkig starten we niet bij nul. We kunnen voortbouwen op onze huidige infrastructuur. En hier en daar experimenteren we al waardoor we al doende leren.

Het plaatje dat we in dit hoofdstuk schetsen is een beeld waar we naar toe groeien.

In de volgende paragrafen bespreken we de toegang aan de hand van opeenvolgende fases van het toegangsproces.

Deze stappen voeren we op een gekantelde manier uit. Belangrijke voorwaarde daarbij is dat de toegang is ingebed in een stad waar inwoners verbinding met elkaar hebben. Daar gaan we als eerste op in.

3.1 VERBINDING IN DE STAD

We willen wijken waar mensen elkaar ontmoeten, elkaar kennen en dat er verbindingen zijn zodat mensen samen redzaam zijn. Wijken waar bewoners naar elkaar omkijken en zich om elkaar bekommeren. We willen gemeenschappen waar mensen vrijwillige inzet plegen en

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

elkaar een helpende hand toesteken. Waar mensen gestimuleerd of gevraagd worden hun talenten in te zetten voor elkaar, voor de sociale cohesie en de leefbaarheid.

Eigenlijk gebeurt er al heel veel; er zijn veel mantelzorgers familieleden, burens, vrienden, vrijwilligers die om elkaar geven en elkaar steunen als dat nodig is. Vaak doen mensen het omdat ze elkaar kennen, om elkaar geven, betrokken zijn en zich verantwoordelijk voelen voor elkaar als gemeenschap: “dat doe je gewoon”.

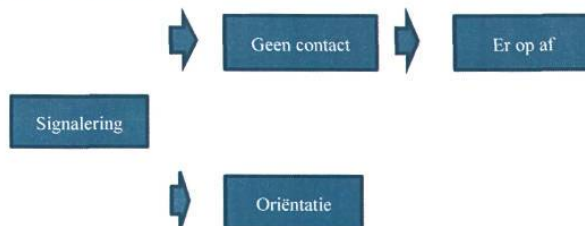
Als gemeente faciliteren en stimuleren we dit zoveel mogelijk. We doen dit door te zorgen voor voldoende basisvoorzieningen in de directe omgeving zoals buurt accommodaties, Stip's en CJG's. Hier kunnen mensen elkaar ontmoeten, elkaar leren kennen, met ideeën komen, actief zijn, hun zorgen en vragen ventileren en signalen uiten. Daarnaast komen mensen via de Stip's en CJG's gemakkelijk in contact met vrijwilligerswerk, vrijwillige hulpdiensten en mantelzorgondersteuning. We investeren in de digitalisering van het bovenstaande omdat steeds meer mensen zich on line oriënteren op de mogelijkheden en antwoorden op hun vragen.

Verder hebben we ons welzijnswerk op een nieuwe leest geschoeid. Buurtwerkers werken volgens de acht bakens van welzijn nieuwe stijl (zie bijlage 2). Zij zijn een bekend gezicht in de wijk, kennen de bewoners, gaan 'er op af', leggen contacten met de informele netwerken en zoeken samen met bewoners naar een goede balans tussen informele en formele zorg. Dit gebeurt vanuit netwerken met partners op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Daarbij zoeken wij nadrukkelijk contact met kerken, verenigingen, clubs, en ook met ondernemers en andere georganiseerde verbanden.

Van die sociale investeringen, dichtbij en samen met burgers in de wijken in hun leefwereld, kunnen we nu de vruchten plukken; in veel wijken is een brede energieke bruisende basis van eigen kracht, samenredzaamheid, ontmoetingen, activiteiten en vrijwillige inzet gegroeid. We gaan er daarbij vanuit dat hoe beter de deze basis is, hoe minder mensen een beroep doen op vaak duurdere individuele zorg.

Deze basis vormt het natuurlijke fundament voor de integrale toegang. We organiseren deze toegang dichtbij en laagdrempelig in het verlengde van de basis. Hierdoor kunnen we in de toegang optimaal de mogelijkheden en kansen van deze brede basis benutten.

3.2 SIGNALERING

In deze fase komen de inwoners met een ondersteuningsbehoefte in beeld. De inwoner vraagt zelf ondersteuning of haar/zijn omgeving signaleert dat ondersteuning nodig is.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Omgeving zien we in dit verband heel breed. Dat kan het informele netwerk van familie, vrienden, burens, de trainer van een voetbalvereniging enzovoort zijn. Ook kan een signaal afkomstig zijn uit het formele netwerk van beroepskrachten als de huisarts, welzijnswerker, schoolarts, verpleegkundige en leraar.

Bij een signaal uit het informele netwerk stimuleren wij dat de omgeving waar mogelijk zelf contact zoekt en ondersteuning biedt. Zoals we in de vorige paragraaf aangaven willen we een zorgzame omgeving waar mensen elkaar de helpende hand toesteken.

Signalen kunnen digitaal, telefonisch (KCC of STIP/CJG) of via de fysiek punten (KCC of Stip/CJG) worden afgegeven.

Wanneer er signalen zijn afgegeven door de omgeving dat het niet goed gaat zal de inwoner om wie het gaat niet in alle gevallen zelf actie ondernemen en ondersteuning vragen. Er kan sprake zijn van vraagverlegenheid of zorgmijdend gedrag. In die gevallen kunnen de Sociale Teams ingezet worden. Zij gaan er letterlijk op af.

3.3. ORIENTATIE

Inwoners met een ondersteuningsvraag kunnen bij het vinden van een antwoord gebruik maken van verschillende kanalen. Dit kan via internet, telefoon of bij een fysiek punt. Daarnaast kunnen (ondersteunings-)vragen binnenkomen bij beroepskrachten van instellingen/voorzieningen in de wijk. Deze kunnen verwijzen naar eerdergenoemde kanalen of de inwoner gelijk in contact brengen met een medewerker van het Loket of het Sociale Team (zie paragraaf 3.4) die werkzaam is vanuit het fysieke punt.

Oriëntatie via internet

Het zoeken van informatie verloopt steeds meer digitaal. We zien een gemeentelijke website voor ons waarop inwoners zo goed mogelijk aangereikt krijgen hoe ze zelf 'aan de voorkant' in hun ondersteuningsbehoefte kunnen voorzien en in hun eigen kracht komen. Inwoners worden aangesproken op hun eigen oplossende vermogens en die van hun systeem ('je bent zelf een deel van de oplossing').

Als inwoners een vraag overhouden biedt de site de mogelijkheid deze via een webformulier te stellen. Daarnaast geeft de site aan via welk telefoonnummer (14050) en bij welke fysieke punten inwoners informatie en advies kunnen inwinnen.

De website is ook geschikt voor het gekanteld voorbereiden en doen van aanvragen voor ondersteuning. Op dit moment kunnen inwoners bijvoorbeeld al digitaal bijzondere bijstand aanvragen.

De gemeentelijke website is ook geschikt voor beroepskrachten. Omdat ondersteuningsvragen ook in gesprekken met beroepskrachten naar voren komen is de website ook ingericht voor beroepskrachten die hun weg zoeken.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Telefonische oriëntatie

Inwoners kunnen bellen naar het algemene nummer van de stad (14050) of naar een fysiek punt (zie hieronder). Bij het algemene nummer komen inwoners in contact met een medewerker van het gemeentelijke KCC. Wanneer inwoners bellen naar een STIP/CJG krijgen ze een vrijwilliger aan de lijn.

Fysieke oriëntatie; Stedelijk KCC en STIP/CJG verspreid over de stad

Inwoners kunnen met hun vragen terecht op verschillende plekken in de stad. Centraal kunnen inwoners naar de publieksbalie van het KCC.

Ook kunnen inwoners met hun vragen naar fysieke punten verspreid over de stad. Deze zijn gekoppeld aan de STIP's en CJG's.

Op dit moment hebben we verspreid over de stad STIP's en CJG's. De Stips richten zich op de volgende functies:

- informatie en advies over van welzijn, wonen en zorg
- ontmoeting en participatie
- signalering
- activering en ondersteuning
- vrijwillige en professionele zorgondersteuning.

De Stip's richten zich op alle inwoners. De CJG's richten zich op het gebied van opvoeden & opgroeien en zijn er voor kinderen en jongeren tot 23 jaar en hun ouders. De CJG's hebben de volgende functies:

- informatie en advies over opvoeden en opgroeien
- signalering
- toeleiding/doorverwijzen naar hulp
- licht pedagogische en opgroeihulp
- coördinatie van zorg.

Bij acht van de dertien STIP's is in dezelfde wijk ook een CJG. Onze ambitie is nu al dat de STIP's en CJG's zoveel mogelijk samenwerken.

Met de koppeling van de Toegang (zie bijgaande notitie) aan de Stip's en CJG willen we alle functies tot één geheel smeden en onder één aansturing vormgeven. Dit betekent dat er verspreid over de stad voor alle inwoners (dus niet alleen voor de inwoners van de wijk waarin het punt gehuisvest is) een Toegang is voor:

- informatie en advies over welzijn, wonen, zorg, opvoeden en opgroeien
- ontmoeting en participatie
- signalering (een plek waar gesignaleerd wordt en waar signalen afgegeven kunnen worden)
- activering en ondersteuning (vrijwillige inzet en ondersteuning bij ideeën, initiatieven die in de buurt uitgewerkt/geconcretiseerd kunnen worden)
- ondersteuning (door vrijwilligers en beroepskrachten)
- toeleiding naar ondersteuning
- coördinatie van ondersteuning.

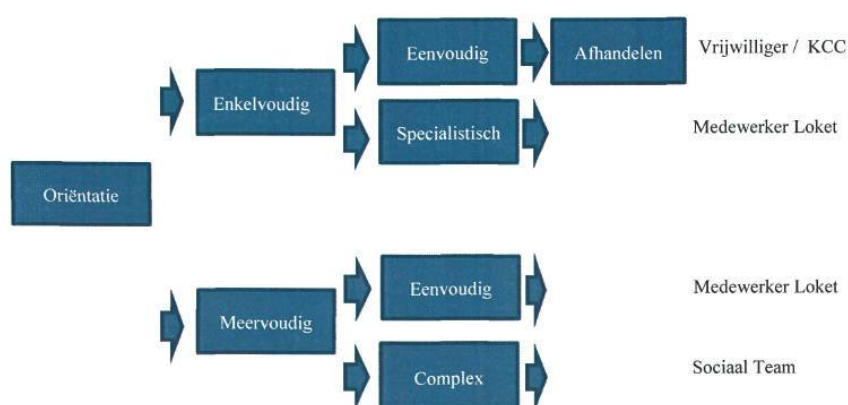
Op deze punten werken de huidige medewerkers van de Stip's en de CJG en de medewerkers die ondersteuningsvragen afhandelen samen (zie paragraaf 3.4). Zij vormen samen één team. Inwoners kunnen bij deze fysieke punten terecht bij daarvoor opgeleide vrijwilligers (voor de 'loket-functie'). Zij ondersteunen inwoners bij het vinden van antwoorden op hun vragen. De beroepskrachten op de fysieke punten steunen daarbij als dat nodig is.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Ook kunnen zij directe ondersteuning geven door bijvoorbeeld te helpen bij het invullen van (digitale) formulieren of door contact op te nemen met de persoon die verdere ondersteuning kan bieden. De kracht hiervan is dat inwoners van 'mens tot mens' in contact zijn met elkaar. Verder hebben vrijwilligers meer tijd. Daardoor hebben de fysieke punten een laagdrempelig karakter.

Ook vinden we het belangrijk dat we in de toegang al een optimale verhouding hebben van informele vrijwillige zorg en formele zorg door beroepskrachten.

Werkwijze

De vrijwilligers op de fysieke punten verspreid over de stad en de medewerkers van het KCC verkennen of het om een enkelvoudige of meervoudige ondersteuningsvraag gaat. Ook verkennen ze of de beantwoording ervan eenvoudig is of niet.

Ze handelen enkelvoudige en eenvoudige vragen direct af. Dit zijn in de meeste gevallen vragen waarbij een oplossing mogelijk is met eigen mogelijkheden, eigen omgeving of algemene voorzieningen.

In sommige gevallen gaat het om enkelvoudige aanvragen waarbij (naast eigen mogelijkheden, eigen omgeving en algemene voorziening) de oplossing individuele of collectieve ondersteuning is. Bijvoorbeeld een regeling vanuit de bijzondere bijstand die digitaal kan worden aangevraagd.

Bij enkelvoudige specialistische en meervoudige vragen waarbij individuele of collectieve ondersteuning in beeld is worden de inwoners doorverwezen. Bij enkelvoudige specialistische vragen wordt verwezen naar de betrokken medewerker van het Loket (zie paragraaf 3.4).

Bij meervoudige eenvoudige vragen naar een medewerker van het Loket die de meeste kennis heeft van de vraag die de hoogste prioriteit heeft.

Bij meervoudige complexe vragen wordt verwezen naar een medewerker van het Sociale Team (zie paragraaf 3.4). Het gaat hier om huishoudens die op meerdere gebieden problemen ondervinden en niet in staat zijn om deze zelf (of met behulp van de omgeving) voldoende op te lossen.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Dit is het beeld dat we hier nu van hebben. In de uitwerking van de Toegang en de doorontwikkeling van de Sociale Teams willen we hier nader, en in de praktijk, vorm aan geven.

Hulpmiddelen in de oriëntatie-fase

- Vragenlijsten/checklisten
- Sociale kaart
- Een soort 'Eigen Kracht Wijzer'
- Verwijs-scan.

3.4. GESPREK

Na de doorverwijzing in de fase van de oriëntatie volgt een gesprek. Afhankelijk van de aard van de ondersteuningsvraag voert de inwoner dit gesprek met een medewerker van het Loket of het Sociale Team. **Daarbij kan de inwoner iemand meenemen die voor haar/hem belangrijk is.**

Loket

Op alle fysieke punten verspreid over de stad is een Loket met medewerkers met deskundigheid over:

- voorzieningen in de wijk
- ondersteuningsvragen op het gebied van opvoeden & opgroeien
- ondersteuningsvragen op het gebied van participatie (WMO).

Voor het gebied werk & inkomen wordt op een later moment bepaald met wie en waar (stedelijk en/of gebiedsgewijs) gesprekken plaatsvinden

Iedere medewerker heeft een specialistische achtergrond en kan in voorkomende gevallen er ook voor zorgen dat ondersteuningsvragen op een ander gebied afgehandeld worden. Enkelvoudige specialistische vragen worden behandeld door de medewerker met expertise op het betreffende leefgebied. Wanneer een medewerker een meervoudige eenvoudige vraag doorgespeeld krijgt werkt z/hij samen met een andere collega van het Loket. Uitgangspunt bij meervoudige vragen is: één huishouden, één plan, één regisseur.

Sociale Teams

Meervoudige complexe vragen komen bij een medewerker van een Sociaal Team terecht. Op dit moment zijn we aan het experimenteren met twee Sociale Teams. In de onderstaande beschrijving sluiten we aan op de opzet van het experiment.

De ervaring die we met het experiment opdoen zal uitwijzen op hoeveel inwoners een Sociaal Team nodig is.

De Sociale Teams werken volgens het principe: één huishouden, één plan, één regisseur.

Het Sociale Team is multidisciplinair samengesteld, zodat kennis van verschillende gebieden en problematieken aanwezig is. De medewerkers zijn generalist met een specifieke deskundigheid. Door de uitwisseling van kennis en ervaring ontwikkelen de teamleden zich tot generalisten. In de twee experimenten bestaat de basis van het sociale team uit medewerkers met deskundigheid over:

- de wijk
- het gebied opvoeden & opgroeien
- het gebied van participatie (WMO)

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

- het gebied werk & inkomen
- verschillende beperkingen (als verstandelijke en psychiatrische beperkingen).

Omdat de problematiek van de stadsdelen waarvoor Sociale Teams werken van elkaar verschilt, kan de samenstelling van de Sociale Teams verschillen.

Schil van experts

Medewerkers van de Loketten en de Sociale Teams kunnen een beroep doen op een schil van experts wanneer specialistische expertise nodig is. Dit kunnen experts van de gemeente zijn op bijvoorbeeld het terrein van woningaanpassingen of externe experts als huisartsen en psychiaters. Deze schil van experts bestaat uit vaste gezichten.

Werkwijze

Door middel van een gesprek wordt de vraag verhelderd. Daarbij werken alle gespreksvoerders met dezelfde methodiek. Het verhelderen van de vraag hoeft niet in één gesprek te gebeuren; in de praktijk kunnen er meerdere gesprekken plaatsvinden. Belangrijk is zo goed als mogelijk vast te stellen wat de exacte ondersteuningsvraag is. Informatie over de geschiedenis kan daarbij helpen. Deze informatie wordt door de gespreksvoerder verzameld tijdens het gesprek. Dit kan ook via het raadplegen van het sociale netwerk en al betrokken hulpverleners met medeweten en toestemming van de inwoner waarom het gaat. Dit levert waardevolle aanvullende informatie op bij inwoners die onvoldoende inzicht hebben in de eigen situatie en mogelijkheden en die beschikken over onvoldoende communicatievaardigheden. Investeren in de vraagverheldering loont. Dit werkt in de eerste plaats in het voordeel van de betrokken inwoner zelf en zijn/haar sociale netwerk. Verder is dit van belang voor het zo doelmatig mogelijk inzetten van de middelen. Deze voorinvestering winnen we op een later moment terug, doordat we investeren daar waar dat echt nodig is.

In het gesprek worden oplossingsrichtingen verkend. Daarbij gebruikt de gespreksvoerder de kantelingspiramide van hoofdstuk twee (eigen kracht en omgeving, algemene voorzieningen en collectieve en individuele ondersteuning). De uitkomst van het gesprek geeft antwoord op vragen als: “Waar toe moet de ondersteuning leiden?” “Wat kan de inwoner straks wat z/hij nu niet kan?”; oftewel het beoogde resultaat.

Ook kan een inschatting gemaakt worden van hoe de sociale omgeving van de inwoner eruit ziet en op welke manieren de inwoner zelf in staat is anderen met een ondersteuningsbehoefte te helpen als dat mogelijk is. In de aanpak wordt dus gewerkt aan een oplossing voor een individuele casus als ook aan een zorgzame samenleving zoals in paragraaf 3.1 geschetst. Zoals we in onze visie ‘Zicht op werk & participatie in stad’ hebben aangegeven vragen we, op basis van wederkerigheid, in ieder geval van inwoners die niet in staat zijn om met werk en inkomen te verdienen een maatschappelijke bijdrage.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Het resultaat is een plan van aanpak volgens een vast format. In dat plan staat het arrangement beschreven waar de inwoner en gespreksvoerder samen van hebben vastgesteld dat het een antwoord geeft op de ondersteuningsvraag.

Het plan bevat:

- Een omschrijving van het resultaat dat nagestreefd wordt;
- Een tijdpad;
- Het arrangement dat kan bestaan uit een mix van eigen inzet, inzet omgeving, algemene voorzieningen en collectieve en individuele ondersteuning;
- Als dit van toepassing is: welke bijdrage de inwoner kan leveren aan de samenleving;
- Afspraken over taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot het vervolgproces;
- Als dit van toepassing is: een omschrijving van de duur van de ondersteuning en de manier waarop het plan gevolgd wordt.

Afhankelijk van de vraag kan de gespreksvoerder voor onderdelen van het plan specialistische expertise inschakelen uit 'de schil van experts'. Inzet van deze experts is bijvoorbeeld nodig om een heel gerichte opdracht te kunnen uitzetten voor een woningaanpassing. Een andere reden voor de inzet van deze experts is dat de specifieke kennis niet aanwezig is bij de gespreksvoerders. Bijvoorbeeld wanneer iemand psychiatrische begeleiding nodig heeft.

Na opstelling van het plan ondertekenen de inwoner en gespreksvoerder beiden het plan voor akkoord. Gezamenlijk zijn ze verantwoordelijk voor het gehele plan. Dit vervangt andere vormen van indicatiestelling.

Wanneer in het plan van aanpak (niet vrij toegankelijke) collectieve en individuele voorzieningen zijn opgenomen volgt een beschikking. Als de inwoner een collectieve of individuele voorziening nodig vindt en niet tot een akkoord komt met de gespreksvoerder volgt een afwijzende beschikking. Daartegen kan de inwoner in bezwaar gaan.

Deze werkwijze vraagt om bekwame gespreksvoerders. In bijlage 4 zijn de benodigde competenties uitgebreid beschreven.

Hulpmiddelen in de gespreksfase

- Digitale beslisbomen
- Vragenlijsten/checklisten
- Rapportage-formats
- Sociale kaart
- Arrangementen/Productenboek met criteria en prijs
- Zelfredzaamheidsmatrix
- Een soort 'Eigen Kracht Wijzer'
- Participatieladder
- Eigen Kracht Conferentie

3.5 UITVOERING EN MONITORING

Na ondertekening van het plan volgt de fase van de uitvoering. Na vaststelling van het plan van aanpak is een warme overdracht nodig. Dat wil zeggen: de gespreksvoerder leidt de inwoner toe naar de partij(en) die invulling geven aan het arrangement. Daarbij zorgt de gespreksvoerder voor informatieoverdracht aan de ontvangende partij over wat de inwoner met de deelname aan het betreffende aanbod wil realiseren.

Collegedebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Bij de uitvoering is er een duidelijk aanspreekpunt voor de inwoner en de overige partijen die bij de uitvoering van het plan betrokken zijn (casemanager).

Wanneer er sprake is van enkelvoudige, specialistische ondersteuning is de zorgaanbieder eerste aanspreekpunt. De medewerker van het Loket blijft op de achtergrond.

Bij meervoudige eenvoudige ondersteuning is de gespreksvoerder van het Loket eerste aanspreekpunt. Bij meervoudige complexe ondersteuning de gespreksvoerder van het Sociale Team.

De casemanager bewaakt de gewenste samenhang tussen verschillende onderdelen van het gekozen arrangement en komt in actie bij dreigende stagnatie of wanneer wijzigingen nodig zijn. Bij wijzigingen en keuzes wordt de inwoner steeds betrokken, zodat deze zo veel mogelijk zelf de regie kan voeren.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

4 GEVOLGEN VOOR HUIDIGE SITUATIE

4.1 BELANGRIJKSTE GEVOLGEN

Van meerdere loketten naar één loket

Op dit moment zijn er vele loketten voor ondersteuningsvragen op de gebieden van werk & inkomen, participatie en opvoeden & opgroeien. De loketten hebben verschillende eigenaren en richten zich op de afzonderlijke gebieden (loketten gemeente, Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ), Bureau Jeugdzorg (BJZ)). Ook is de praktijk dat inwoners rechtstreeks aankloppen bij aanbieders (zie bijlage 1).

In de gewenste eindsituatie verloopt de ingang via het integrale loket (digitaal, telefonisch of fysiek).

Van regionaal en stedelijk naar dichtbij

De toegang tot ondersteuning op de gebieden van werk & inkomen, participatie en opvoeden & opgroeien is op dit moment stedelijk of regionaal georganiseerd.

In de gewenste eindsituatie zijn er verspreid over de stad toegangen dichtbij de inwoners.

Deze beweging sluit aan bij die van de zorginstellingen; ook zij organiseren zich steeds dichterbij de mensen waarvoor ze werken.

Uitzondering zijn de onderdelen jeugdbescherming, jeugdreclassering, Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en de Kindertelefoon. Deze taken worden naar verwachting samen met andere gemeenten uitgevoerd op een centrale locatie.

Van formele zorg naar een mix van formele en informele zorg

De loketten in de huidige situatie verschillen in de mate waarin gekanteld wordt gewerkt. In veel gevallen is de focus gericht op het verlenen van collectieve en individuele ondersteuning (de bovenste twee lagen uit de piramide van hoofdstuk twee); de formele zorg.

In de toekomstige eindsituatie wordt bij de beantwoording van ondersteuningsvragen ook gekeken naar de onderste twee lagen van de piramide. Voor een deel is dat informele zorg (eigen kracht en omgeving) en voor een deel formele zorg (algemene voorzieningen). Het uiteindelijke ondersteuningsplan kan daardoor bestaan uit een mix van ondersteuning uit verschillende lagen van de piramide.

Naast de werkwijze en het plan is ook in de bemensing van de toegang sprake van een mix van het informele en formele circuit doordat in de toegang naast beroepskrachten vrijwilligers werken.

Van specialisten naar generalisten

Op dit moment zijn de medewerkers van de toegang specialisten voor een specifieke vorm van ondersteuning. In de toekomst werken generalistische medewerkers in de toegang. Zij nemen in het beantwoorden van de ondersteuningsvraag zowel de formele als informele zorg mee en pakken meervoudige vragen in samenhang met elkaar op. Zij werken dus integraal. Specialisten worden ingeschakeld wanneer dat nodig is. Hierdoor wordt het takenpakket van de frontoffice veelzijdiger.

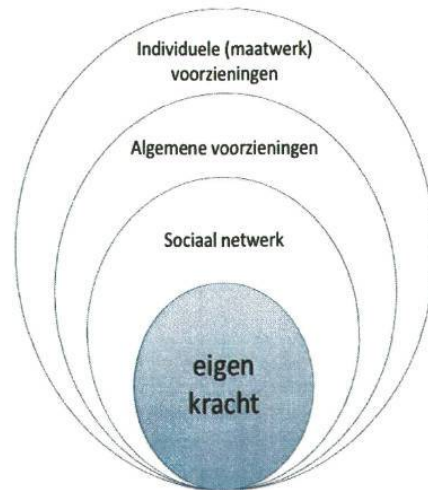
Van scheiding naar samenwerking

In de onderstaande figuur zijn de verschillende lagen van de piramide uit hoofdstuk twee als schillen om de inwoner met een ondersteuningsvraag weergegeven. Deze schillen van zorg werken op dit moment in wisselende intensiteit met elkaar samen. Als eerste kennen we natuurlijk de samenwerking tussen de omgeving en de inwoner met een ondersteuningsvraag.

20 – concept versie 03-05-13

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Verder kennen we de samenwerking tussen de algemene voorzieningen die de omgeving ondersteunen door de ondersteuning van mantelzorgers. Daarnaast organiseren we via de STIP's en CJG's de samenwerking tussen algemene voorzieningen en de collectieve en individuele ondersteuning. Dit gebeurt in de STIP's via netwerken van algemene voorzieningen en zorgorganisaties. In de CJG's werken algemene voorzieningen als maatschappelijk werk en de jeugdgezondheidszorg meer en meer samen met zorgorganisaties. In de toekomst is ook de samenwerking tussen de zorgorganisaties en de omgeving van de mensen met een ondersteuningsvraag onderdeel van dit geheel. Voor het bereiken van het resultaat van het plan, dat kan bestaan uit een mix van ondersteuning uit de verschillende schillen, is die samenwerking een belangrijke randvoorwaarde.

4.2 FINANCIERING

In deze nota is een eindplaatje voor de toegang geschetst. Het is te vroeg om daar al een echte financiële paragraaf bij te schrijven. Wel kunnen we beschrijven voor welke onderdelen de hier beschreven toegang consequenties heeft. We maken daarbij een onderscheid tussen de kosten van ondersteuning en de kosten van de bedrijfsvoering.

4.2.1 KOSTEN ONDERSTEUNING

Het eindplaatje is een integrale toegang waar inwoners met vragen op alle gebieden van werk & inkomen, participatie en opvoeden & opgroeien terecht kunnen. Op dit moment wordt de ondersteuning gefinancierd door het Rijk, provincie, zorgverzekeraars en gemeente. Door de decentralisatie van delen van de AWBZ en de jeugdzorg komen deze middelen in handen van de gemeente en is de gemeente vrij de middelen integraal, ontschot en effectiever dan nu het geval is, in te zetten.

21 – concept versie 03-05-13

Collegedebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Dat effectiever inzetten zal hard nodig zijn, want de decentralisaties gaan gepaard met bijzonder forse bezuinigingen. Door de toegang op de manier zoals in deze nota beschreven te organiseren, kan op de onderstaande fronten effectiever met de middelen worden omgegaan.

Zorgzame samenleving

De mogelijkheden en kansen van de zorgzame samenleving worden optimaal gestimuleerd en benut en er wordt op maat aangesloten bij vragen en behoeften die leven. Hierdoor worden mensen met een ondersteuningsvraag steeds meer zonder tussenkomst van de overheid ondersteund door mantelzorgers, informele netwerken, en vrijwillige inzet. Ook zullen ondersteuningsvragen eerder worden gesignaleerd, waardoor escalatie meer dan nu kan worden voorkomen. Door dit alles wordt het beroep op middelen van de overheid kleiner (zowel op de ondersteuning zelf als op de bedrijfsvoeringskosten van de toegang).

Toegang nieuwe stijl, kanteling

Door in de toegang gekanteld te werken en de medewerkers goed te trainen in de acht bakens van welzijn nieuwe stijl, zal meer een beroep worden gedaan op eigen netwerk, vrijwilligers en algemene voorzieningen en minder op collectieve en individuele ondersteuning. Hierdoor brengen we zorgvragen terug naar welzijnsvragen. Dit zal een gunstig effect hebben op de totale kosten van de ondersteuning.

Daar staat tegenover dat de kosten in het begin misschien hoger worden omdat bepaalde problematiek vroeger wordt gesignaleerd en opgelost dan nu het geval is.

Integraliteit

Door een integrale toegang zal, bij gezinnen waar sprake is van meervoudige problematiek, worden voorkomen dat meerdere organisaties ieder vanuit hun eigen smalle perspectief ondersteuning bieden. In plaats daarvan kan ondersteuning geboden worden op basis van één integraal plan. Minder versnipperde ondersteuning dus, en mogelijk ook effectiever. Ook hierdoor wordt het beroep op de middelen lager.

Verder kunnen bestaande afstemmingsnetwerken vervallen door de komst van de Sociale Teams. Bijvoorbeeld de teams voor de openbare gezondheidszorg. Dit levert een besparing in menskracht op. Het proefproject met twee Sociale Teams zal uitwijzen welke bestaande netwerken niet meer nodig zijn in de toekomst.

4.2.2 KOSTEN BEDRIJFSVOERING

Op dit moment wordt de toegang tot werk & inkomen, participatie en opvoeden & opgroeien uitgevoerd en gefinancierd door veel verschillende organisaties zoals CIZ, BIZ en gemeente (meerdere loketten). We weten dat de drie decentralisaties gepaard gaan met forse bezuinigingen. Ongetwijfeld zal daarin ook bezuiniging op de apparaatskosten voor toegang verdisconteerd zijn.

Het eindplaatje is laagdrempelige en integrale toegang. Een toegang die minder bureaucratisch is en tegelijkertijd past binnen de kaders van alle wetgeving. De structurele kosten van de nieuwe toegang zullen nu op onderdelen lager zijn, op andere onderdelen hoger. Er zal ook een (incidenteel) implementatiebudget nodig zijn. Hieronder noemen we de kostenposten waarvoor de hier beschreven toegang consequenties heeft.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Huisvesting

Verspreid over de stad zijn fysieke punten nodig waarin niet alleen de huidige Stip en CJG functies, maar ook de integrale toegang tot individuele en collectieve ondersteuning kan plaatsvinden. De medewerkers van het Loket en de Sociale Teams hebben werkplekken, overleg ruimtes en spreekkamers nodig. De fysieke punten moeten laagdrempelig en goed toegankelijk zijn voor alle wijkbewoners. Onderzocht moet worden in hoeverre de huidige huisvesting van de STIP's en CJG's daarvoor geschikt zijn. Dit kan incidentele investeringen vragen en tot hogere structurele huisvestingslasten leiden omdat er meer ruimte nodig is. Stedelijke loketten vallen vrij. Op deze stedelijke punten blijft wel ruimte nodig voor de backoffices.

Personeel structureel

In vergelijking met nu zullen de personeelskosten lager kunnen worden door:

- goed ontsloten informatie via het web
- digitale mogelijkheden voor (voorbereiden van) aanvraagⁱ
- uitbreiding van digitale (gekanterde) beslisbomen met behulp waarvan direct ondersteuning kan worden ingezet
- verschuiving van bepaalde taken van beroepskrachten naar vrijwilligers
- minder dubbel werk door beroepskrachten door de integrale werkwijze.

Daar staat tegenover dat gekantelde gesprekken meer tijd kosten.

Personeel incidenteel

Er zal flink geïnvesteerd moeten worden in scholing. Zowel van vrijwilligers als van beroepskrachten.

4.3 AANDACHTSPUNTEN

ICT

Naast de gemeentelijke website waarop inwoners en beroepskrachten zich kunnen oriënteren (paragraaf 3.3) zijn er instrumenten nodig waarmee de medewerkers effectief en efficiënt hun bevindingen en conclusies kunnen vastleggen. Afhankelijk van de vraag wie welke informatie verder nodig heeft, moet die informatie opgeslagen en ontsloten kunnen worden. We willen voorkomen dat burgers hun verhaal meerdere malen moeten vertellen, maar het is onrealistisch dat een volgende medewerker in de keten alles wil en kan lezen. Het is dus afhankelijk van wat de volgende medewerker in de keten nodig heeft, tot welke informatie hij toegang moet hebben. Op dit moment hebben we voor de gebieden werk & inkomen, participatie en opvoeden & opgroeien verschillende ICT-systemen. Uitgaand van een integrale toegang is het gewenst dat er een integraal systeem komt voor de afhandeling van bijvoorbeeld de intake. Dit zou een generiek zakensysteem kunnen zijn waarbij naar verloop van tijd koppelingen worden gelegd naar de achterliggende backofficesystemen. Bij een inventarisatie van de betrokken backofficesystemen hoort ook een kritische blik of er ook systemen kunnen worden gesaneerd.

Rechtmatigheid en privacy

Vooralsnog zijn we niet ingegaan op zaken rond rechtmatigheid en privacy. Afhankelijk van de manier waarop het rijk de decentralisaties regelt, zal het nieuwe beleid moeten worden

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

vastgelegd in een (of meer) nieuwe verordening(en), financiële besluiten en andere formele beleids- en uitvoeringsdocumenten.

Back-office

In deze nota zijn we nog niet uitvoerig ingegaan op de vormgeving van de back-office.

Uiteraard heeft de vormgeving van de front-office daar invloed op.

Zo zal door de integrale aanpak van de teams van de Loketten en de Sociale Teams, een deel van de administratieve taken van deze medewerkers naar de backoffice verschuiven. Het is teveel gevraagd van de medewerkers van de front-office om ook tot in detail ingevoerd zijn in deze administratieve taken. De indicaties worden hierdoor minder gedetailleerd.

Contractering

Doordat de indicaties minder gedetailleerd zijn zullen de medewerkers van het Loket en de Sociale Teams in sommige gevallen externe aanbieders en instellingen van de schil van experts vragen meer in detail te bepalen welke ondersteuning nodig is. Dit biedt externe aanbieders en instellingen meer ruimte dan nu het geval is.

Dit geldt niet wanneer de medewerkers van het Loket en de Sociale Teams een beroep doen op een interne medewerker van de schil van experts.

Het voorgaande leidt tot aanpassingen van de huidige contracten met aanbieders en instellingen.

Belangrijk is dat externe aanbieders en instellingen geprikkeld worden zich te richten op het resultaat in plaats van het aantal verrichtingen (bijvoorbeeld gemiddelde per door gemeente 'toegelaten' inwoner). Op deze manier kunnen aanbieders en instellingen, die door de medewerkers van de toegang ingeschakeld worden, op een optimale manier bijdragen aan het realiseren van het resultaat van het plan. Op het onderdeel monitoring gaan we in een andere nota dieper in.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

BIJLAGE 1: HUIDIGE MANIEREN VAN TOEGANG

Bij de toegang die in hoofdstuk 3 beschreven is kunnen inwoners met vragen op het gebied van werk & inkomen, participatie en opvoeden & opgroeien terecht. In die eindsituatie vindt dus toegang plaats naar zowel gebieden waarvoor we als gemeente nu al verantwoordelijk zijn, als naar de gebieden die nu nog tot de verantwoordelijkheid van derden behoren.

In deze bijlage staan manieren beschreven waarop de toegang naar deze gebieden nu is georganiseerd. We gaan achtereenvolgens in op:

- Individuele Wmo voorzieningen
- Jeugdzorg
- AWBZ begeleiding
- AWBZ Persoonlijke verzorging
- Arbeidsparticipatie en werk
- Uitkeringen, bijstand en schuldhulpverlening

HUIDIGE TOEGANG TOT INDIVIDUELE WMO VOORZIENINGEN

Proces

Burgers vragen individuele Wmo voorzieningen aan bij het Zorgloket van de gemeente Groningen. Dit gebeurt meestal telefonisch. Het proces is in grote lijnen: de inwoner voert een telefoongesprek met een frontoffice medewerker. Na het gesprek is de inwoner gewezen op mogelijke andere (al dan niet voorliggende) voorzieningen en is duidelijk of een aanvraag kan worden ingediend. In dat geval ontvangt de inwoner een ingevuld aanvraagformulier, wat z/hij ondertekent en retourneert. Dan vindt een onderzoek plaats door een Wmo-consulent, telefonisch, spreekuur of huisbezoek. Afhankelijk van de situatie: één of meer gesprekken. Kenmerken van het onderzoek: gericht op de vraag achter de vraag, de eigen kracht van de burger en diens netwerk; resultaat is gericht op compensatie van de beperkingen van de burger op de goedkoopst adequate manier (volgorde: eigen kracht, algemene voorzieningen, collectieve voorzieningen, individuele voorzieningen). In het gesprek wordt aangegeven of en zo ja voor welke collectieve of individuele voorzieningen de inwoner in aanmerking komt. De consulent schrijft: onderzoeksverslag; indicatiebesluit; (indien relevant) programma van eisen en beschikking voor de inwoner. De consulent plaatst de bestelling en bewaakt c.q. begeleidt levering. Het besluit is rechtmatig en vindt plaats op grond van verordening, besluit en verstrekkingenbeleid. Het proces wordt op vele onderdelen geautomatiseerd ondersteund en er is ook een backoffice die administratieve en controlerende taken uitvoert.

Verwijzingen naar andere voorzieningen gebeuren 'warm'.

Financiering

Voorzieningen en apparaatskosten worden gefinancierd uit de algemene uitkering in het gemeentefonds en uit de integratie-uitkering aan de gemeente. Vanaf 2014 is de gehele financiering uit de algemene uitkering. Totaalbedrag op jaarbasis ca. 25 miljoen euro.

HUIDIGE TOEGANG TOT JEUGDZORG

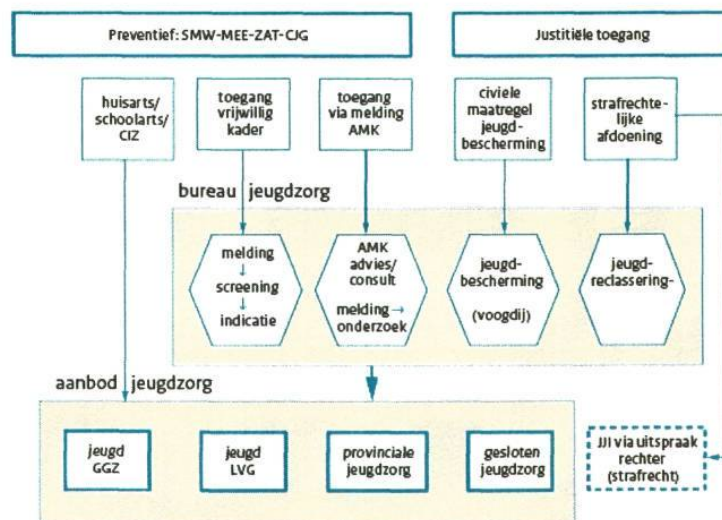
Proces

Ouders en jeugdigen met problemen kunnen verschillende wegen bewandelen voor het verkrijgen van zorg. Velen komen eerst bij de eerstelijnsvoorzieningen terecht. Dit is zorg waar men zonder verwijzing en op eigen initiatief gebruik van kan maken.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Het gaat hier onder meer om de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's) die opvoedinformatie, opvoedadvies en zonodig ondersteuning geven en waarin de jeugdgezondheidszorg de kinderen op gezondheids- en ontwikkelingsproblemen controleert, adviseert en zonodig doorstuurt. Verder gaat het om de zorg- en adviesteams van de scholen (ZAT), het schoolmaatschappelijk werk (SMW) en MEE voor lichte ondersteuning aan jeugdigen met een handicap, functiebeperking of chronische ziekte.

Afhankelijk van de aard van de problematiek, de gezinsomstandigheden, de kennis en ervaringen van de geconsulteerde hulpverlener en het aanwezige hulpaanbod vindt eventueel verwijzing naar een indicatieorgaan voor specialistische of tweedelijns zorg plaats.

Bureau Jeugdzorg

Het belangrijkste indicatieorgaan voor tweedelijns zorg voor de jeugd is het Bureau Jeugdzorg (BJZ). BJZ screent de jeugdige en/of diens ouders, stelt een diagnose en komt op basis daarvan al dan niet tot een indicatie voor jeugdzorg.

Het BJZ indiceert voor: provinciale jeugdzorg, jeugd-ggz, jeugdbescherming en jeugdreclassering, civiele plaatsingen in instellingen voor gesloten jeugdzorg.

Het BJZ geeft ook indicaties af voor AWBZ-begeleiding voor jeugd tot 18 jaar (in samenwerking met Centrum Indicatiestelling Zorg).

Financiering

Voorzieningen en apparaatskosten worden via verschillende kanalen gefinancierd:

- jeugd-ggz; voor een deel door de Zorgkantoren (functie begeleiding van de AWBZ) en de rest door de zorgverzekeraars gefinancierd
- jeugd-lvg; voor een deel door de Zorgkantoren (functie begeleiding van de AWBZ) en de rest door de zorgverzekeraars gefinancierd
- provinciale jeugdzorg; door de provincie gefinancierd

Collegiebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

- gesloten jeugdzorg; rechtstreeks door rijk gefinancierd.

Met de jeugdzorg is nu landelijk ruim 3 miljard euro gemoeid. De decentralisatie van de jeugdzorg gaat gepaard met een bezuiniging van netto 80 miljoen euro in 2015, oplopend tot 300 miljoen euro vanaf 2017. We schatten dat Groningen een budget krijgt van circa 29 miljoen euro per jaar.

HUIDIGE TOEGANG TOT AWBZ BEGELEIDING

De huidige toegang tot de AWBZ functie Begeleiding verloopt als volgt:

Cliënten vragen in de praktijk, in de meeste gevallen, begeleiding aan bij een aanbieder. Veelal op verwijzing door de huisarts, het ziekenhuis of het maatschappelijk werk. De aanbieder beschikt vaak over een centraal aanmeldbureau en stelt op basis van de vraag samen met de cliënt een begeleidingsplan op. Dit begeleidingsplan wordt ingediend bij het CIZ. Dit proces is nu volledig geautomatiseerd.

Ten behoeve van de indicatie stelt het CIZ een administratief/telefonisch onderzoek in.

Tijdens dit onderzoek kan naar voren komen dat er onvoldoende (medische) gegevens zijn aangeleverd om de indicatie te kunnen stellen. Het CIZ zal dan eerst de (medische of niet medische) informatie opvragen bij aanbieder, behandelend arts of huisarts. Het aanleveren van voldoende informatie om een indicatie te stellen heeft het CIZ bij de cliënt/aanbieder gelegd. Deze informatie moet binnen 2 weken worden verstrekt anders zal de indicatie niet worden goedgekeurd. Als het gaat om niet medische gegevens kan het voor de aanbieder betekenen dat er een tweede gesprek moet komen met de cliënt om het eerder opgestelde behandelplan te herbespreken.

De mate van diepgang van het onderzoek kan per aanbieder verschillen. Naarmate de aanbieder, volgens het oordeel van het CIZ, nauwkeuriger en betrouwbaarder aan het CIZ kan aangeven welke zorg er nodig is, kan er sprake zijn van zogenaamd 'Trusted Partnership'. De indicaties kunnen dan op basis van bewezen vertrouwen sneller worden toegekend. Deze aanbieders hebben ook toegang tot (delen van) het registratiesysteem van het CIZ zodat ook hiermee sneller en efficiënter gewerkt kan worden.

Het Trusted Partnership is trouwens een vorm die niet alleen voordelen oplevert maar ook veel onderhoud behoeft. Het CIZ heeft hiervoor speciaal een relatiebeheerder benoemd die veel tijd en energie steekt in het onderhouden van de afspraken. Uit de praktijk blijkt dat dit toch noodzakelijk is om verzekerd te zijn van het blijvend naleven van de afspraken. De efficiëntie voordelen wegen echter wel op tegen dit 'nadeel'.

Het kan natuurlijk ook gebeuren dat een cliënt zelf een aanvraag indient. Dat kan via de website van het CIZ. In dat geval zal er geen sprake van 'Trusted Partnership' en/of een behandelingsplan zijn en zal het CIZ een volledig onderzoek instellen.

Overigens is het sinds 1 januari 2010 voor aanbieders formeel mogelijk om vervolgingindicatie via een HerindicatieTaakmandaat (HiT's) in te dienen. Dit houdt in dat de zorgaanbieder gemandateerd is een herindicatie af te geven, zonder tussenkomst van een CIZ-indicatiesteller. HiT's worden steekproefsgewijs gecontroleerd.

Het zorgkantoor zorgt voor de toewijzing van de cliënt aan de aanbieder naar keuze.

Wijzigingen in de begeleiding (zwaarte, duur etc.) worden in overleg met de cliënt door aanbieder door middel van een herindicatie aan het CIZ gemeld. Na toetsing door het CIZ wordt dit weer doorgegeven aan het zorgkantoor, enzovoort.

Collegedebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

HUIDIGE TOEGANG TOT AWBZ PERSOONLIJKE VERZORGING

Met het bereikte regeerakkoord Rutte II geeft het kabinet aan de AWBZ verder te willen ontmantelen. Zo staat in het regeerakkoord niet alleen dat de overheveling van de begeleiding in 2015 één keer in plaats van in gedeelten wordt overgeheveld maar ook dat tegelijkertijd een overheveling van de functie Persoonlijke Verzorging (hulp bij wassen, aankleden of (elastieken) kousen aantrekken) zal plaats vinden.

In de huidige toegang tot de AWBZ functie Persoonlijke Verzorging (PV) vragen, net als bij de functie Begeleiding, cliënten in de praktijk, in de meeste gevallen, PV aan via een aanbieder. Ook hier wordt de cliënt veelal verwezen door de huisarts, het ziekenhuis of andere eerstelijns zorgverleners. De aanbieder zal net als bij de aanvraag Begeleiding de aanvraag voor een indicatie bij het CIZ indienen. Ook hier gelden dezelfde regels rondom indicatiestelling, "Trusted Partnership" en toewijzing aan aanbieder door het Zorgkantoor zoals hierboven bij de functie Begeleiding is beschreven.

HUIDIGE TOEGANG TOT ARBEIDSPARTICIPATIE EN WERK

Proces tot arbeidsparticipatie

Participatiebanen: Een inwoner meldt zich telefonisch bij het KCC (klant contact centrum), meldt zich bij de centrale balie van SOZAWE, meldt zich bij de klantmanager of meldt zich bij maatschappelijke organisaties. Allen verwijzen naar de gemeentelijke website waar de klant een participatiekeuze kan maken. De inwoner kan hierbij ondersteuning krijgen door de (betreffende) organisatie of door een klantmanager. Plaatsing, uitvoering en begeleiding is volledig in handen van de maatschappelijke organisaties. De professional (klantmanager van SOZAWE) wordt alleen ingeschakeld bij het vaststellen van de doelgroep.

Het versturen van beschikkingen, uitbetalen premies en uitbetalen organisaties gaat volledig digitaal.

Samen actief (samenwerking OSCW/NLA): de werving in de wijk gebeurt door een medewerker van Stiel en via (inactief) een klantmanager. De voortgang wordt bewaakt via kwartaalgesprekken door de adviseur Productontwikkeling en inkoop. Het versturen van beschikkingen en uitbetaling premies wordt uitgevoerd door de klantmanager.

Proces tot werk

Een inwoner meldt zich telefonisch bij het KCC, meldt zich op het werkplein of meldt zich bij een klantmanager. De klantmanager stelt samen met de inwoner een re-integratieplan op en maakt gebruik van inkoopproducten (uitstroombanen, werken aan werk, werken met behoud van uitkering, zelfstandigen, loondispensatie, reguliere inkooptrajecten, individuele scholing) en het werkgeversteam. De klantmanager voert regie op het uitvoeringsplan en heeft op verschillende momenten gesprekken met de inwoner en contractuitvoerders per casus. Het uitvoeringsplan kent vier processen nl; diagnose, plan van aanpak, toeleiden en uitvoering plan van aanpak.

HUIDIGE TOEGANG TOT UITKERINGEN, BIJSTAND EN SCHULDHULPVERLENING

Proces tot uitkeringen (wet werk en bijstand WWB en gemeentelijke bijzondere bijstand GBB)

WWB: de inwoner kan alleen een uitkering aanvragen via werk.nl (inloggen met DigiD). De aanvragen worden door een medewerker instroomteam opgepakt en deze start een vooronderzoek.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

De medewerker instroomteam zorgt ervoor dat de inwoner alle relevante stukken aanlevert. De inwoner wordt gebeld voor een afspraak voorlichting en krijgt aansluitend een gesprek met een klantmanager en de medewerker instroomteam en de aanvraag wordt direct afgehandeld. De medewerker instroomteam verzorgt de beschikking en de uitbetaling van de uitkering.

GBB: Een aantal regelingen vanuit de bijzondere bijstand wordt via de gemeentelijke website digitaal direct afgehandeld (bijvoorbeeld Witgoedregeling). Overige aanvragen bijzondere bijstand komt binnen via de post, de centrale balie of per telefoon en komt ter beoordeling van de klantmanager te liggen.

Proces tot schuldhulpverlening

De inwoner meldt zich op eigen initiatief of op verwijzing persoonlijk bij de balie van de GKB (fysiek in het pand van SOZAWE). Komt z/hij voor het open inloopspreekuur dan vindt diezelfde ochtend een gesprek plaats met een front-office medewerker van de GKB. Als alleen informatie en advies gewenst is, kan dit gesprek voldoende zijn. Als er meer nodig is, worden andere producten ingezet en draagt de backoffice zorg voor de uitvoering hiervan (schuldregeling, budgetbeheer, preventie waaronder budgetteringscursus, budgetcoaching naast preventie op stads- en wijkniveau of doelgroepgericht), sociale kredietverlening, Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen, beschermingsbewind). Als crisisinterventie nodig is, handelt de front-officemedewerker dit af.

Collegedebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

BIJLAGE 2: ACHT BAKENS WELZIJN NIEUWE STIJL (KENMERKEN)

1. Gericht op de vraag achter de vraag.
Richt je samen de cliënt op de werkelijke vraag in plaats van dat het aanbod de vraag stuurt.
2. Gebaseerd op de eigen kracht van de burger
Ga eerst na wat de burger zelf kan (met hulp van de directe omgeving) en bepaal daarna of verdere ondersteuning nodig is.
3. Direct er op af.
Benader ook mensen die niet om ondersteuning kunnen, durven of willen vragen.
4. Formeel en informeel in optimale verhouding.
Zoek naar de ideale verhouding voor de toekomst tussen formele hulp (en afhankelijkheid daarvan) en ondersteuning vanuit het sociale netwerk van de burger.
5. Doordachte balans van collectief en individueel.
Ga uit van het stepped-care principe: doe collectief wat collectief kan, en bied individuele hulp als dit nodig is.
6. Integraal werken.
Werk samen met de keten en netwerkpartners om tot een samenhangend en volledig pakket van ondersteuning te komen, waarin de regie duidelijk is geregeld.
7. Niet vrijblijvend, maar resultaat gericht.
Definieer duidelijke doelen voor de korte en lange termijn en ga na hoe die te halen.
8. Gebaseerd op ruimte voor de professional.
Creëer ruimte voor de goed opgeleide professional om te werken en te handelen volgens zijn of haar kennis, ervaring en vaardigheden.

Collegedebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

BIJLAGE 3: COMPETENTIES VAN DE GESPREKSVOERDER

De gespreksvoerder dient het belang van de aanvrager (passende ondersteuning, mogelijkheden voor eigen kracht en bijdragen aan de samenleving) en het belang van de samenleving (beheersing van kosten, schaarsteverdeling) in balans te brengen. De gespreksvoerder moet daarbij dus de hulpverlenersrol pur sang loslaten. Hij is geïmponeerd op het raakvlak tussen vraag en aanbod. Hij moet zowel aan de vraagkant als aan de aanbodkant over relevante competenties beschikken.

Hieronder een eerste overzicht van eigenschappen en competenties die hierop aansluiten (niet uitputtend en uitgekristalliseerd).

Niveau van functioneren

- HBO-niveau: zelfstandig en deskundig: cliëntgericht, breed opgeleid, communicatief, in staat om de vraag achter de vraag te achterhalen, open mind, inlevingsvermogen, maar ook een zakelijke instelling.
- Brede kennis van somatische, sociale, psychische en psychiatrisch problematiek e.d.
- Breed kunnen kijken: in staat tot helicopterzicht, kunnen denken vanuit de mogelijkheden van eigen kracht en eigen regie in plaats van vanuit het aanbod.
- Beschikken over levens- en werkervaring.
- Bij voorkeur ervaring met het werkveld rondom mensen met beperking en/of psychiatrie.
- Planmatig en resultaatgericht werken, goed kunnen rapporteren, kunnen coördineren/casemanagementvaardigheden.

Kennis sociale kaart

- Kennis van sociale kaart en alle beschikbare mogelijkheden voor ondersteuning en participatie.
- Ook persoonlijke kennis van aanbieders en van het aanbod in praktijk, zodat hij gemakkelijk aanvullende informatie en advies kan vragen.
- Brede kennis over inrichting van de samenleving: medisch, sociaal, juridisch, financieel, etc.
- Kennis van wet- en regelgeving.

Samenwerking en flexibiliteit

- Bereid en in staat tot samenwerking, flexibel.
- Onderhandelingsvaardigheden.
- Oog voor de belangen van de verschillende partijen.
- 'Ballen' om ook zaken niet te doen.

Netwerken

- Kunnen netwerken, niet alleen op kantoor zitten.
- Eropaf, actief kwartiermaken en inventariseren wat de mogelijkheden zijn.
- Contacten actief onderhouden, aandacht voor communicatie en onderlinge verbinding.
- Kunnen optreden als makelaar (verbinden van verschillende partijen).

Uitvoerder

- Een gespreksvoerder moet ook werkzaam zijn (geweest) in de uitvoering. Geen droogzwemmen, afspraken moeten ook uit te voeren zijn.

Collegedebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Empathisch

- Begripvol en doortastend.
- Inlevingsvermogen.
- Vertrouwen kunnen wekken.
- Geloven in mensen en hun kracht.
- Sociale vaardigheden doelmatig inzetten.
- Gericht op de kwaliteit van leven.

Doorvragen

- Goed door kunnen vragen en luisteren naar de vraag achter de vraag.

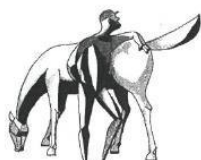
Onafhankelijk

- Niet gericht op een bepaald plan, open vizier.
- Onafhankelijk (denken).
- Onafhankelijk van zorgaanbieders, snel kunnen schakelen tussen de diverse mogelijkheden.

Bron: Een model voor vraagverheldering en toegang, Anne-Marie. van Bergen, MOVISIE, april 2012

Collegiebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

WMO Platform
Groningen

Hoendiep 95
9718 TE Groningen
Telefoon: (050) 5713999
E-Mail: platform@wmo-
groningen.nl

BIJLAGE

Groningen, 25 februari 2013

Over de nota Integrale Toegang Sociaal Domein

Dit is een gezamenlijke reactie van de Adviesraad voor het Gehandicaptenebeleid, de Ouderenraad, het SOOG en het WMO Platform Groningen.

In beginsel zijn we positief over het voornemen om een integrale toegang te maken voor alle voorzieningen in het Sociaal Domein. Als dit lukt, schept dat voor hulpvragers een duidelijke en hopelijk ook laagdrempelige toegang. Hoewel we een paar kanttekeningen hebben, menen we ook dat deze nota een juiste stap is in de goede richting.

Overbodig te vermelden dat we graag bij de verdere uitwerking betrokken blijven.

De totstandkoming van de nota

De wijze waarop de nota tot stand is gekomen, stemt ons hoopvol voor de toekomst. Het organiseren van werkateliers rond dit thema en diverse betrokkenen daarbij uit te nodigen heeft goed gewerkt. Misschien kan in samenwerking met het WMO Platform er in de toekomst naar gestreefd worden dat nog meer gebruikers van de huidige voorzieningen bij opstellen betrokken worden.

Ook het gesprek over een pre-concept van deze nota heeft naar beide zijden goed gewerkt.

De taal van de nota

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

1. Abstract en soms onduidelijk

Gezien het taalgebruik in deze nota is het duidelijk dat het stuk geschreven en bedoeld is voor beleidsmakers. Als men er mee de boer op wil gaan om bijvoorbeeld meer mensen te betrekken bij de implementatie, dan zou het goed zijn om een publieksversie te maken.

Daarin kan dan ook een verklarende lijst van afkortingen worden opgenomen.

2. Definitie gekanteld werken

In de nota komt een omschrijving van gekanteld werken voor (pag. 12). Opmerkelijk dat deze omschrijving gericht is op eventueel resultaat. De eigen mogelijkheden, kracht etc. van de burger zouden richtinggevend zijn. Ons inziens is de kern van gekanteld werken dat de vraag van de burger centraal staat. Niet het aanbod van voorzieningen, of het gebrek daaraan, maar wat is de vraag. En vanuit die vraag gaat men op zoek naar adequate oplossingen. Dat men die oplossingen in eerste instantie zoekt binnen die eigen kracht, ja dat hoort bij het moderne denken. Maar de gehanteerde omschrijving lijkt de vraag te vergeten. Dat kan volgens ons niet de bedoeling zijn.

Opzet van de nota

De nota begint met een toekomstbeeld. De huidige situatie staat in een bijlage. Voordeel is natuurlijk dat er een duidelijk doel is waar naar men streeft, nadeel van deze opbouw is dat er geen duidelijkheid is hoe men van het ene naar het andere punt komt. Dat betekent ook dat er geen mogelijkheid is om tussentijds te controleren of men nog op de goede weg is dan wel of het gestelde doel überhaupt gehaald kan worden. Het zal niet de bedoeling zijn dat de toegang blijft steken in de mooie, goede en abstracte verhalen maar ons is nog onduidelijk hoe deze verhalen geconcretiseerd worden.

Het is van groot belang dat de ontwikkeling gemonitord wordt, dat er tussentijdse voortgangsrapportages worden gemaakt, dat er wordt aangegeven welke doelstellingen wanneer gerealiseerd moeten zijn.

De reikwijdte van de nota

De nota gaat over de toegang, niet over de voorzieningen (oplossingen voor de hulpvraag)

Collegedebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Daarover is eigenlijk nog heel weinig bekend. Men bouwt de entree en voorgevel terwijl nog niet vast staat of de rest van het gebouw een tweedehands barak wordt of een huis met vele adequate kamers. We beseffen dat dit het gevolg is van de gekozen werkwijze. Het betekent wel dat op het moment dat over de voorzieningen wordt gesproken, weer zal moeten worden bekeken of de toegang daar nog bij past.

De enige toegang

Het streven om een eenduidige toegang tot de diverse voorzieningen in het Sociale Domein te creëren is positief. Daarom is het jammer dat de toegang tot jeugd voorzieningen er deels wordt buiten gelaten. De daarvoor aangevoerde redenen vinden we niet helemaal overtuigend. Het feit dat dit samen met andere gemeenten wordt uitgevoerd en dat er altijd de extra toegang via de huisarts is, hoeft niet per se tot een andere structuur te leiden. Juist de integraliteit vereist dat mensen weten: voor elk probleem kan ik naar 'Het Loket'. En juist een integrale toegang garandeert ook een integrale adequate aanpak. In dit kader zijn we verheugd over de pilot Sociale Teams. We verwachten dat deze vorm van toegang en hulp bij succes zo snel mogelijk in de hele stad wordt ingevoerd.

Overigens is ook bij niet jeugdigen de vraag of slechts één toegang werkelijk kan. Een medisch professional stelt na een diagnose een behandelplan op. In hoeverre is de grens tussen behandeling en begeleiding, tussen verpleging en verzorging scherp te trekken, in hoeverre is een behandelplan afhankelijk van een begeleidingsplan of omgekeerd. Betekent dat niet dat er dus zonder meer een extra ingang komt via de medicus?

De vormen van toegang

1. De digitale toegang

De ervaringen met de digitale toegang tot de voorzieningen van SoZaWe leren ons dat als je afwijkt van de vóór gedefinieerde problemen, je daarin vastloopt. Het script voorziet niet in jouw situatie.

2. De telefonische toegang

Collegedebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Dit kan beter werken, mits men de telefoonbeantwoorders ook traint in het werken buiten het script.

3. De fysieke toegang/Het Loket

De Stips gaan hierin een grote rol spelen. Maar zijn deze vaak genoeg open, hebben ze voldoende mensen en hebben alle Stips op dit moment een mogelijkheid voor een spreekkamer. Niet iedereen zal zijn problemen graag uitstellen in een openbare ruimte.

De vrijwilliger

Ons inziens blijft de gemeente verantwoordelijk voor de kwaliteit van de dienstverlening. Dat betekent dat ze ook verantwoordelijk blijft voor de permanente opleiding/training van de vrijwilligers die, in de toegang of anderszins, bij deze dienstverlening betrokken zijn.

Er wordt enorm veel van de vrijwilliger verwacht. Een goede opleiding, goed inzicht enzovoort. De vraag: zijn er voldoende van die vrijwilligers die zich dan ook nog willen conformeren aan het gemeentelijk beleid.

Een tweede probleem is de privacy. Hulpvragers gaan er meestal vanuit dat beroepskrachten hun zwijgplicht hebben, daarin zijn getraind. Of hulpvragers ook hun overbuurman daarin vertrouwen is de vraag.

Netwerk

De nadruk die op het persoonlijke netwerk ligt is onderdeel van de hele WMO gedachte. Wij vinden nog steeds dat er te weinig oog is voor mensen die geen netwerk (meer) hebben, of die hun netwerk al hebben 'opgebruikt'.

Gesprekken

Wat hier mist is het met name en uitdrukkelijk noemen dat de hulpvrager zich in zo'n gesprek altijd kan laten bijstaan door iemand van zijn keuze.

Immers in zo'n gesprek worden niet alleen eisen gesteld aan de gemeentelijke gespreksvoerder. Ook de hulpvrager zal redelijk goed beslagen ten ijs moeten komen, zal

Collegedebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

voldoende zelfinzicht moeten hebben om te weten wat wel en niet mogelijk is in zijn situatie. Niet iedereen heeft dat. Daarom de duidelijke boodschap dat je iemand mee mag nemen.

Het format van een plan van aanpak

In het format van het plan van aanpak zitten twee problematische punten:

“Als dit van toepassing is: welke bijdrage de inwoner kan leveren aan de samenleving”
We zijn er voor dat iedereen meedoet aan de samenleving. Dat is tenslotte de samenvatting van de hele WMO. We kunnen ons ook voorstellen dat er enige drang wordt uitgeoefend. Maar nooit mag de indruk gewekt worden dat de hulp afhankelijk is van de bijdrage die je levert. “Jij krijgt een scootmobiel, als je boodschappen doet voor je bedlegerige buurman.”

Voor zover het eisen betreft die voortvloeien uit een bijstandsuitkering, staat het hier onzes inziens omgekeerd. In een plan van aanpak zou moeten staan op welke wijze de burger kan integreren in, kan meedoen aan de samenleving.

“Een omschrijving wanneer ondersteuning wordt beëindigd.”

We kunnen ons voorstellen dat de gemeente na enige tijd wil kijken of de ondersteuning nog adequaat is, of die moet worden uitgebreid of misschien kan worden verminderd. Maar uitgaan van beëindiging lijkt ons een fout uitgangspunt. Mensen met een chronische aandoening of fysieke beperking genezen niet plotseling. Ouderen worden niet wonderbaarlijk jong. Integendeel lijkt ons. Dus dat men in een plan van aanpak een evaluatiemoment afsprekt lijkt ons logisch en zelfs wenselijk. Maar ga niet van beëindiging uit.

Het opstellen van een plan van aanpak

Hier ontbreekt het voorzien in een conflict. Het is mogelijk dat de gespreksvoerder en de hulpvrager niet bij elkaar komen, dat het niet 'klikt', dat de hulpvrager het oneens blijft met het plan van aanpak, dus niet wil tekenen. Voor die situaties moet er een regeling zijn. En zo'n regeling hoort in de nota genoemd en beschreven te worden.

In dat kader zouden we ook willen pleiten voor een bedenktijd zoals bij het kopen aan de

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

deur. Volgens ons moet een burger de mogelijkheid hebben om zelfs als het proces goed en in goede harmonie is verlopen, binnen een bepaalde termijn terug te komen op zijn instemming.

In de huidige situatie doet men een aanvraag, krijgt een beschikking en dan kan men daartegen bezwaar aantekenen. Dat is één van de peilers van onze rechtstaat. Dit moet ook in een nieuw georganiseerde toegang recht overeind blijven staan.

Jaap Dijk

Voorzitter WMO Platform Groningen

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Dienst Onderwijs Cultuur Sport Welzijn

BIJLAGE

Afdeling **Beleid en Programmering**
Onderwerp **Toegang**

Bezoekadres
Europaweg 8

Postadres
Postbus 268
9700 AG Groningen

E-mailadres
info@ocsw.groningen.nl

Website
gemeente.groningen.nl

WMO-Platform
t.a.v. dhr. R. Jonker
Hoendiep 95
9718 TE Groningen

Telefoon (050) 367 60 37 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk OS. 13.3602799

Datum **16 MEI 2013** Uw brief van

Behandeld door **D. van der Wal**

Geachte heer Jonker,

Eind januari 2013 hebben we u, als trekker namens alle adviesorganen op het terrein van de drie decentralisaties, om een formeel advies gevraagd over de nota 'Integrale Toegang Sociaal Domein'. Dit advies hebben we van u ontvangen. Waarvoor onze dank. In deze brief gaan we op uw advies in.

We zijn blij dat u in beginsel positief bent over het voornemen een integrale toegang te maken voor alle voorzieningen in het Sociaal Domein. Ook dat u tevreden bent over de manier waarop de nota tot stand is gekomen. U beveelt aan een publieksversie van de nota te maken om zo een groter publiek te bereiken. Daarvoor zullen we zorgen.

Naar aanleiding van uw reactie hebben wij de nota aangepast. Om het voor u wat makkelijker te maken hebben wij in een bijlage bij deze brief alle wijzigingen opgenomen ten opzichte van de versie waarover u advies heeft gegeven. In de tekst van de nieuwe versie zijn alle toevoegingen met een markeerstift aangegeven.

In uw reactie geeft u aan dat nog onduidelijk voor u is hoe we van de huidige naar de toekomstige situatie willen komen.

Onze volgende stap is het verder uitwerken van de hoofdlijnen van de Toegang.

Dit behelst een kosten en batenanalyse van de Toegang. Bijvoorbeeld huisvestingskosten. Zoals u in uw reactie aangeeft is de bestaande huisvesting van de Stip's niet altijd toereikend.

Ook zullen we de betekenis van het toekomstbeeld voor de huidige Stip's en Centra voor Jeugd en Gezin uitwerken. Daarbij gaan we ook in op de relatie met de huisarts en de jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Volgvel 1 van 2
Onderwerp Toegang

Ons streven is dit na de zomervakantie af te ronden. Daarbij zullen we u opnieuw betrekken.
Na deze uitwerking kunnen implementatieplannen worden opgesteld.

Wat betreft de voorzieningen voor jeugd zullen we een deel samen met andere gemeenten organiseren en blijft er een toegang via de huisarts bestaan. Onze intentie is om deze zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de toegang die in de nota is geschetst.

In de toekomst blijven vrijwilligers een rol spelen bij de dienstverlening. U vraagt zich af of er voldoende vrijwilligers zullen zijn. We zullen ons hiervoor inzetten. Ook voor de opleiding/training van vrijwilligers die bij de dienstverlening betrokken zijn. Wat de privacy van hulpvragers betreft geldt dat ook vrijwilligers hun zwijgplicht hebben.

In uw brief geeft u aan dat ondersteuning nooit afhankelijk is van de bijdrage die geleverd wordt. Dit is inderdaad zo voor de gebieden participatie en opvoeden & opgroeien. Mensen die het niet op eigen kracht redden kunnen rekenen op onze ondersteuning.

Tot slot hebben wij uw overige opmerkingen over het plan van aanpak en de gesprekken meegenomen in de nieuwe versie van de nota over de toegang. Deze is als bijlage aan deze brief toegevoegd.

Een afschrift van deze brief hebben wij verstuurd naar de Adviesraad voor het Gehandicaptenbeleid, de Ouderenraad en het Stedelijk Overleg Ouderenbonden Groningen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Collegebrief - Integrale Toegang Sociaal Domein

Volgvel 2 van 2
Onderwerp Toegang

Bijlage: Overzicht wijzigingen

De aanpassingen zijn:

- Toevoeging inleiding hoofdstuk 3: toevoeging vraaggerichte aanpak bij omschrijving gekantelde werkwijze.
- Toevoeging inleiding hoofdstuk 3: toevoeging intentie de toegang via de huisarts en de onderdelen jeugdbescherming, jeugdreclassering, Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en de Kindertelefoon zoveel mogelijk te laten aansluiten op de integrale toegangen verspreid over de stad.
- Toevoeging inleiding en paragraaf 3.3: toevoeging stedelijk/centraal fysiek punt.
- Weglating paragraaf 3.3: omschrijving gekantelde werkwijze (hoort in paragraaf 3.4 thuis waar de werkwijze uitvoeriger beschreven is).
- Toevoeging paragraaf 3.3: vrijwilligers worden ondersteund door professionals;
- Toevoeging paragraaf 3.3: beschrijving verhouding Stip, CJG en Toegang tot elkaar.
- Toevoeging in paragraaf 3.3. dat de werkwijze nog verder uitgewerkt wordt.
- Toevoeging paragraaf 3.4: inwoners mogen iemand meenemen bij het gesprek over de ondersteuningsvraag.
- Wijziging paragraaf 3.4: bij de omschrijving van de samenstelling van medewerkers van het Loket en Sociaal Team is de deskundigheid beschreven (i.p.v. functies en deskundigheid door elkaar). Verder is de omschrijving van de medewerkers van het Loket als 'generalistische specialisten' weggehaald (levert verwarring op met leden Sociaal Team die als 'generalisten met specifieke deskundigheid' worden omschreven).
- Wijziging paragraaf 3.4: bij de omschrijving van de onderdelen van het plan van aanpak is 'een omschrijving wanneer ondersteuning wordt beëindigd' veranderd in 'Als dit van toepassing is: een omschrijving van de duur van de ondersteuning en de manier waarop het plan gevolgd wordt'.
- Toevoeging paragraaf 3.4: inwoners krijgen een beschikking (toewijzend of afwijzend) bij een collectieve of individuele voorziening. Bij een afwijzende beschikking kan de inwoner bezwaar aantekenen.

Collegebrief - Informerende brief over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk

·
·
·
Bestuursdienst

Onderwerp Informerende brief over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk

Steller M. Oosterhuis

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 52 15 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk SZ 13.3624392

Datum **15 MEI 2013** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte dame, heer,

In december 2012 hebben wij u toegezegd onderzoek te doen naar de (on)mogelijkheid en (on)wenselijkheid van het verstrekken van onkostenvergoedingen aan uitkeringsgerechtigden die vrijwilligerswerk doen. Dat onderzoek heeft in de afgelopen periode plaats gevonden. In deze brief informeren we u over de uitkomsten hiervan. Daarnaast informeren wij u over het besluit dat wij naar aanleiding van de uitkomsten van dit onderzoek hebben genomen. En tot slot willen wij u in de gelegenheid stellen om wensen en bedenkingen in te dienen bij ons besluit over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk.

Inleiding

Wij vinden het belangrijk dat er zoveel mogelijk burgers in onze Stad maatschappelijk actief zijn, want we hebben iedereen hard nodig om een sterke stad te zijn en te blijven. Actief zijn kan op verschillende manieren. Het kan gaan om vrijwilligerswerk op allerlei gebied. Als we inzoomen op dit vrijwilligerswerk, blijken er verschillen te bestaan voor wat betreft vergoedingen. Er zijn vrijwilligers die geen vergoeding ontvangen, er zijn vrijwilligers die via een maatschappelijke instelling een vergoeding krijgen en tot slot zijn er vrijwilligers die via de gemeente een vergoeding ontvangen.

Uitkeringsgerechtigden (zonder arbeidsverplichting) die vrijwilligerswerk verrichten ontvangen in onze Stad van de gemeente een onkostenvergoeding van 63,67 euro per maand. Het gaat hierbij om een groep van ca. 235 mensen. Afgelopen jaren hebben we deze kosten gedekt uit het Participatiebudget, maar dat was buitenwettelijk beleid. Premies en vergoedingen die worden betaald uit het Participatiebudget moeten gericht zijn op re-integratie. In het verleden bracht het uitvoeren van buitenwettelijk beleid nauwelijks risico's

Collegebrief - Informerende brief over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk

Bladzijde 2

met zich mee, maar dat is veranderd. Gemeenten die nu buitenwettelijk beleid uitvoeren krijgen te maken met een aangescherpt sanctiebeleid vanuit het Rijk.

Uw raad heeft op 14 november 2012 een motie ingediend en het college verzocht om te zoeken naar alternatieven waaruit de vergoeding betaald kon worden en tot die tijd de huidige onkostenvergoeding in stand te houden.

Om bovengenoemde redenen hebben wij uw raad in december 2012 voorgesteld om:

- a. De vrijwilligersvergoeding te schrappen uit de re-integratieverordening Wet werk en bijstand;
- b. Een overgangsregeling te treffen van een half jaar voor degenen die door dit besluit worden getroffen;
- c. De kosten van deze overgangsregeling van een half jaar gedeeltelijk te dekken uit het WMO budget en gedeeltelijk uit het armoedebeleid.

De betrokken uitkeringsgerechtigden ontvangen van januari tot en met juni 2013 de onkostenvergoeding via de instelling waar zij vrijwilligerswerk verrichten. Deze instellingen ontvangen daarvoor een incidentele subsidie van de gemeente. Omdat de subsidie per 30 juni 2013 eindigt, achten wij het noodzakelijk nu een besluit te nemen over het al dan niet instellen van een nieuwe regeling voor de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk.

Achtergrond vrijwilligersvergoeding

Oorspronkelijk waren de vrijwilligersvergoedingen een belastingfaciliteit. Met deze regeling wilde de wetgever instellingen in de gelegenheid stellen om hun vrijwilligers een onbelaste vergoeding te geven. Tot een bedrag van 1500 euro per jaar hoeft de vrijwilliger hierover dan geen belasting te betalen en hoeft hij niet aan te tonen dat daadwerkelijk sprake is van kosten. Omdat het onrechtvaardig werd gevonden dat deze vrijgelaten vergoeding voor bijstandsgerechtigden in mindering werd gebracht op hun uitkering, heeft de wetgever in de WWB een soortgelijke vrijlatingsregeling opgenomen. Het is niet de bedoeling van de wetgever geweest dat gemeentes zelf aan bijstandsgerechtigde vrijwilligers een vergoeding zou gaan verstrekken. Het ging hier om een belastingfaciliteit.

Het onderzoek

In de afgelopen zes maanden hebben we een onderzoek uitgevoerd, wat bestaat uit twee delen.

Het eerste deel van het onderzoek

In het eerste deel hebben we zoveel mogelijk aangesloten bij de activiteiten en het onderzoek (deliberatieve peiling) waarmee we al bezig zijn in het

Collegedebat - Informerende brief over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk

Bladzijde 3

kader van de herijking van het vrijwilligersbeleid. Dit onderzoek bestaat uit meerdere bijeenkomsten, waarin deskundigen met elkaar van gedachten wisselen over een bepaald thema. Nadat een thema is besproken, vindt vervolgens een peiling plaats. We hebben de eerste resultaten van dit onderzoek mee laten wegen in onze besluitvorming. Het blijkt dat er verschillende redenen zijn om maatschappelijk actief te worden. Het (sociaal) waarden van vrijwilligers blijft belangrijk. Scholing, ondersteuning en deskundigheidsbevordering zijn belangrijke pijlers voor het doen van vrijwilligerswerk. Daarnaast zijn sociale contacten in combinatie met een veilige werkomgeving belangrijke voorwaarden om actief te worden.

Deze bevindingen worden gedeeld door vertegenwoordigers van maatschappelijke instellingen. Over het waarden van vrijwilligers en het verstrekken van vergoedingen hebben we ook met hen een gesprek gevoerd. Aanvullend op bovenstaande brengen zij nog de volgende punten naar voren:

- Naast het ontvangen van geld, is voor het overgrote deel van de vrijwilligers sociale waardering in combinatie met een goede ondersteuning door de instellingen van grote waarde;
- Verschillen in beloning (de ene krijgt wel een vergoeding en de andere voor hetzelfde werk niet) zijn onwenselijk: het creëert een situatie van ongelijkheid;
- Wel zien de instellingen dat de vrijwilligersvergoeding een welkom extraatje is voor burgers die het financieel moeilijk hebben.

Tot slot hebben wij in het eerste deel van ons onderzoek gesproken met de cliëntenraad van SOZAWE. Rond de zomer van 2012 hebben zij al aangegeven negatief te staan tegenover het schrappen van de vrijwilligersonkostenvergoeding uit de re-integratieverordening Wet werk en bijstand. Zij blijven bij hun standpunt en kunnen zich dan ook niet vinden in bovenstaande bevindingen.

Uit het bovenstaande kunnen we concluderen dat de meningen over het wel of niet verstrekken van een vrijwilligersvergoeding verschillend zijn. Wel kunnen we constateren dat het krijgen van een vergoeding niet van doorslaggevende betekenis is voor het al dan niet verrichten van vrijwilligerswerk. Het sociaal waarden van de vrijwilliger is heel belangrijk, en dat kan op verschillende manieren. Dit laatste is ook één van speerpunten binnen ons vrijwilligersbeleid. We komen in een later stadium hierop terug in de nota Maatschappelijke Participatie, die we na de zomer aan u willen voorleggen.

Deel twee van het onderzoek

In het tweede deel van ons onderzoek hebben we op basis van bovenstaande uitkomsten drie verschillende scenario's onder de loep genomen:

Collegedebrief - Informerende brief over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk

Bladzijde 4

- Stoppen met de verstrekking/subsidiering van de vergoeding;
- Doorgaan met de vergoeding voor de huidige groep uitkeringsgerechtigde vrijwilligers zonder arbeidsverplichting (ca. 235 mensen);
- Doorgaan met de vergoeding voor alle vrijwilligers die bijstandsgerechtigd zijn.

Bij de uitwerking van de scenario's hebben we vooral gekeken naar de consequenties voor de klant, de maatschappelijke instellingen in onze Stad en de gemeente. Ook hebben we gekeken naar de financiële gevolgen. Een overzicht hiervan treft u aan in bijlage 1.

Het besluit

Op basis van de uitkomsten van ons onderzoek en het feit dat de gemeente aan de vooravond staat van forse bezuinigingen, hebben wij besloten om geen nieuwe regeling vrijwilligersonkostenvergoeding te ontwikkelen. Burgers die als het gevolg van het stopzetten van de vrijwilligersvergoeding financieel in de knel komen, kunnen uiteraard altijd een beroep doen op bijzondere bijstand.

Mocht uw raad de behoefte hebben om wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij ons besluit over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk, dan ontvangen wij uw reactie graag schriftelijk binnen een termijn van 3 weken na dagtekening van deze brief, dan wel via de commissievergadering.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Peter Rehwinkel'.

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Maarten Ruys'.

Collegebrief - Informerende brief over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk

Bijlage 1

Onkostenvergoeding vrijwilligerswerk: drie scenario's:

In het kader van het gemeentelijke vrijwilligersbeleid hebben we onderzoek gedaan naar de naar de (on)mogelijkheid en (on)wenselijkheid van de verstrekking van onkostenvergoedingen aan (uitkeringsgerechtigde) vrijwilligers.

Op basis van de bevindingen uit deliberatieve peiling, het gesprek met instellingen en het gesprek met de cliëntenraad van SOZawe hebben we drie verschillende scenario's onder de loep genomen. Deze scenario's werken we hieronder verder uit:

- Stoppen met de verstrekking/subsidiering van de vergoeding;
- Doorgaan met de vergoeding voor de huidige groep uitkeringsgerechtigde vrijwilligers zonder arbeidsverplichting (ca. 235 mensen);
- Doorgaan met de vergoeding voor vrijwilligers in de bijstand.

Scenario 1: stoppen

Inhoud van het scenario: per 1 juli 2013 stoppen met de verstrekking/subsidiering van de vergoeding

Voordelen:

- Situatie van gelijkheid. Instellingen geven aan dat het belangrijk is om een situatie van gelijkheid te creëren qua beloning;
- Geen extra kosten;
- Sluit beter aan bij de beleidslijn die is ingezet bij de WMO en het programma Werk en Participatie. We willen immers dat zoveel mogelijk burgers in onze stad een maatschappelijke bijdrage leveren. Daarbij past het verstrekken van een vergoeding niet;
- Geen (extra) inzet van instellingen om regeling uit te voeren.

Nadelen:

- De betrokken mensen verliezen hun extraatje. Sociale waardering blijft. Uit onderzoek blijkt dat dit een belangrijke pijler is voor het al dan niet doen van vrijwilligerswerk;
- Mogelijk ziet een aantal mensen af van het doen van vrijwilligerswerk.

Scenario 2: afbouwen

Inhoud van het scenario: de huidige groep uitkeringsgerechtigden zonder arbeidsverplichting (ca. 235 mensen) blijft de onkostenvergoeding ontvangen; nieuwe mensen komen niet in aanmerking voor de vergoeding.

Voordelen:

- De huidige groep uitkeringsgerechtigden behoudt het extraatje;
- Deze mensen blijven waarschijnlijk maatschappelijk actief, omdat ze hun extraatje mogen behouden.

Collegebrief - Informerende brief over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk

Nadelen:

- De kosten (komende jaren ca. 180.000 euro: daarna minder) zijn niet gedekt;
- Vergoeding mag niet betaald worden uit het Participatiebudget (= buitenwettelijk beleid). Andere financieringsbronnen zijn nodig;
- Situatie van ongelijkheid blijft bestaan. De ene vrijwilliger ontvangt wel een vergoeding en de andere voor hetzelfde werk niet;

Scenario 3: doorgaan met de vergoeding voor vrijwilligers in de bijstand

Inhoud van het scenario: we willen dat iedere vrijwilliger met een bijstandsuitkering gebruik kan maken van een onkostenvergoeding vrijwilligerswerk.

Voordelen:

- Geen situatie van ongelijkheid meer tussen burgers met een bijstandsuitkering.

Nadeel:

- Recent participatie onderzoek (Onderzoek & Statistiek) laat zien dat 54% (= ca. 5600 klanten) van de SOZawe klanten zegt op één of andere manier maatschappelijk actief te zijn. Als we de lijn maatschappelijke participatie verder ontwikkelen is de verwachting dat dit percentage zal toenemen. We hebben veel geld nodig om dit scenario te betalen. Om de 5600 klanten die al actief zijn een vergoeding te kunnen geven, hebben we al ruim vier miljoen euro nodig op jaarbasis. Hiervoor zullen we dan dekking moeten zoeken. Vergoeding mag niet betaald worden uit het Participatiebudget (= buitenwettelijk).

Collegebrief - Vrijwilligersbeleid

Bestuursdienst

Onderwerp Vrijwilligersbeleid

Steller L. Rozema

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 6195 Bijlage(n) 2

Ons kenmerk OS 13.3678547

Datum **23 MEI 2013** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij informeren wij uw raad over ons voornemen om het gemeentelijk vrijwilligersbeleid op te nemen in een brede nota participatiebeleid. Een nota die wij uw raad eind 2013 ter besluitvorming voorleggen. Dit betekent dat wij in juni 2013 niet meer met een afzonderlijke nota vrijwilligersbeleid komen. Maar dat wij het vrijwilligersbeleid in het bredere perspectief van de maatschappelijke participatie plaatsen. Een perspectief waarin Groningen een stad is waarin iedereen meedoet.

Hiermee wijken wij af van de afspraak die wij met uw raad hebben gemaakt over het actualiseren van de vrijwilligerswerknota 'Investeren in Sociaal Kapitaal' uit 2007 voor de zomer van 2013 (raadsbrief 13 september 2012 met kenmerk OS 12.3280720).

Wij hebben twee redenen om dit te doen.

De belangrijkste daarvan ligt besloten in de zinsnede 'het in breder perspectief plaatsen'. Ontwikkelingen op het gebied van de vernieuwing in het sociaal domein, de drie decentralisaties en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) vragen om meer verbinding tussen deze verschillende terreinen. Hiervoor is ten minste nodig dat wij vanuit één brede gemeentelijke visie op participatie werken. Een visie waarin vrijwillige inzet een prominente rol krijgt. Dit op nadrukkelijk verzoek van vrijwilligersorganisaties in de stad die op de peilingsdag Vrijwilligersbeleid aangaven meer behoefte te hebben aan een brede visie op participatie dan aan een aparte vrijwilligersnota (zie ook de paragraaf Peilingsdag).

De tweede reden is dat de gemeente haar kerntaken op het gebied van het vrijwilligersbeleid, op een aantal kleine punten na, naar tevredenheid van het

Collegebrief - Vrijwilligersbeleid

Bladzijde 2
Onderwerp Vrijwilligersbeleid

werkveld uitvoert. Dit blijkt ook uit het vrijwilligersonderzoek 2011 en de peilingsdag Vrijwilligersbeleid die in maart 2013 is gehouden. De afgelopen jaren nam de waardering voor de ondersteuning door de makelaar vrijwilligerswerk Stiel toe.

Wij concluderen uit het bovenstaande dat een aparte nota vrijwilligersbeleid beleidsmatig gezien op dit moment niet wenselijk en niet noodzakelijk is.

Peilingsdag

Dit beeld hebben wij bevestigd gekregen op de op 30 maart jl. gehouden peilingsdag vrijwilligersbeleid in De Oosterpoort. Waar meer dan 60 organisaties hebben meegepraat en meegedacht over de toekomst van dit beleidsterrein.

Hierbij viel op dat de aanwezige organisaties aangaven meer behoefte aan een brede participatienota te hebben dan aan een aparte nota vrijwilligersbeleid. Dit had vooral te maken met verschillende ontwikkelingen die zij op zich af zien komen op het gebied van:

- maatschappelijke participatie van kwetsbare groepen;
- het al dan niet verplicht inzetten van uitkeringsgerechtigden in het vrijwilligerswerk;
- de vernieuwingen in het sociale domein, waarbij steeds meer van de eigen kracht van burgers wordt uitgegaan en de groeiende rol daarin voor vrijwillige ondersteuning.

De organisaties maken zich zorgen over deze ontwikkelingen en wat dat voor hen gaat betekenen. Zij verwachten van de gemeente één brede visie op participatie met daarin aandacht voor de ondersteuning en facilitering van vrijwillige inzet en de verschillende soorten vrijwilligers die op dit terrein werkzaam zijn (zie ook bijlage 1).

Binnen de ondersteuning en facilitering heeft het matchen van vraag en aanbod (makelaarsfunctie) en het verzorgen van een vraaggericht aanbod op het gebied van deskundigheidsbevordering voor vrijwilligersorganisaties de hoogste prioriteit.

Uit de peilingsdag kwam duidelijk naar voren dat wij de basisfuncties vrijwilligersbeleid goed hebben geregeld (zie ook bijlage 2).

Vervolg

Het opnemen van het vrijwilligersbeleid in een brede participatienota is een logische stap in het ontwikkelen van één gemeentelijke visie op participatie. Geen afzonderlijke nota's meer over een specifiek (deel)terrein. Maar een overkoepelende visie op participatie van waaruit gemeentebreed gewerkt kan

Collegebrief - Vrijwilligersbeleid

Bladzijde 3
Onderwerp Vrijwilligersbeleid

worden. Een goede en noodzakelijke stap in de richting van inclusief vrijwilligersbeleid.

Dit betekent dat binnen het vrijwilligersbeleid het accent komt te liggen op de basisfuncties, die ervoor moeten zorgen dat de ondersteuning en facilitering van vrijwilligersorganisaties goed geborgd zijn. En op de afspraken die wij hierover met Stiel als makelaar tussen vraag en aanbod van vrijwilligersvacatures maken.

Het vrijwilligersbeleid komt als aparte paragraaf terug in de participatienota. Met daarin de nadruk op het ondersteunen en faciliteren. Om vrijwilligersorganisaties in staat stellen om een maatschappelijke functie te vervullen en open te staan voor de verschillende soorten vrijwilligers die op hen afkomen. Waardoor een belangrijke stap in de richting van deelname van alle Stadlers aan de samenleving gezet kan worden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Collegebrief - Vrijwilligersbeleid

BIJLAGE

Bijlage 1 Soorten vrijwilligers

In de huidige vrijwilligerswerknota 'Investeren in Sociaal Kapitaal' uit 2007 is goed te zien hoe wij alle verschillende soorten vrijwilligers een plekje in dit beleidsterrein hebben willen geven. Er zijn daarin grofweg vier groepen te onderscheiden. Deze zijn:

- Vrijwilligers die regelmatig en uit zichzelf vrijwilligerswerk doen;
- Geleide vrijwilligers die vrijwilligerswerk doen vanuit een bepaalde opdracht van een organisatie, instantie of overheid, vaak met een verplicht karakter;
- Werknemers die in het kader van maatschappelijke betrokken ondernemen door hun bedrijf gestimuleerd worden om op onregelmatige basis vrijwilligerswerk te doen, vaak zonder verplichtend karakter;
- Mensen met een (verstandelijke) beperking die via vrijwilligerswerk participeren in de samenleving. In sommige gevallen worden ze daartoe gestimuleerd vanuit een organisatie, in andere gevallen kiezen ze zelf.

Vrijwilligers zijn er dus in alle soorten en maten. Als het gaat om motivatie, tijdsbesteding, voorkeur voor werkzaamheden, mate van zelfstandigheid en de behoefte aan begeleiding. Dé vrijwilliger bestaat dan ook niet. De term vrijwilligerswerk dekt dan ook niet meer volledig de lading.

Wij spreken bij voorkeur van vrijwillige inzet: alle verschillende manieren waarop burgers (samen) onbetaald activiteiten verrichten voor anderen en op deze manier aan de samenleving deelnemen. Maatschappelijk participeren zagezegd.

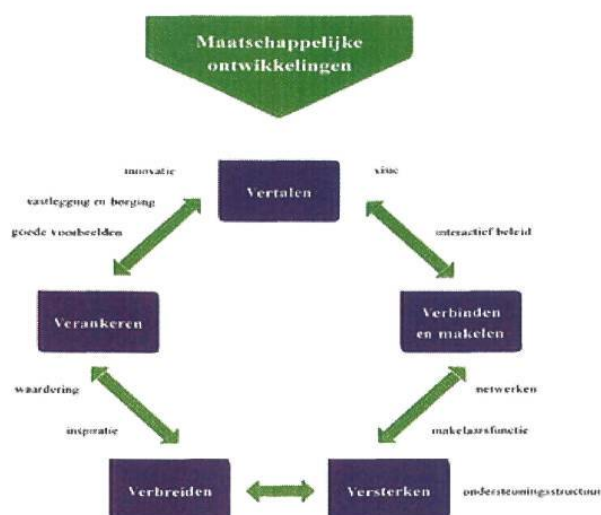
Collegebrief - Vrijwilligersbeleid

BIJLAGE

Bijlage 2 Ondersteunen vrijwilligersorganisaties

Het gemeentelijk vrijwilligerswerkbeleid is vormgegeven rondom vijf basisfuncties. Deze zijn door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk en het Ministerie van VWS ontwikkeld om gemeenten en betrokken organisaties te helpen het vrijwilligerswerk goed te ondersteunen. De vijf basisfuncties zijn:

- Vertalen van maatschappelijke ontwikkelingen
- Verbinden en makelen
- Versterken
- Verbreiden
- Verankeren

Cyclus

De basisfuncties volgen elkaar op in een cyclus. Beginnend bij het vertalen van maatschappelijke ontwikkelingen in een visie en concreet beleid (Functie 1: Vertalen). Dit beleid komt door het leggen van verbindingen tussen verschillende partijen interactief tot stand, waarbij een makelaar de partijen bij elkaar brengt en de vrijwilligers toeleidt naar vrijwilligerswerk (Functie: Verbinden en makelen). Voor het ondersteunen van vrijwilligers(organisaties) is een goede structuur nodig, waar de makelaar onderdeel van uitmaakt (Functie 3: Versterken). Tegelijkertijd is het van belang om mensen te blijven inspireren en verleiden om vrijwilligerswerk te doen (Functie 4: Verbreiden). Succesvolle aanpakken, goede voorbeelden, kennis en ervaring kunnen vastgelegd worden en zorgen voor borging (Functie 5: Verankeren). Dit borgen gaat gepaard met een evaluatie, die op zijn beurt voor input zorgt voor het actualiseren van de visie en het beleid. En zo is de cirkel rond.

Ingekomen stukken - Nr. 4 Overig ingekomen stuk W&I juni, . . .

Page 1 of 1

Raad - vrijwilligersvergoeding

Van: Eline Hagenus <e.j.hagenus@gmail.com>
Aan: <raad@ groningen.nl>
Datum: 5/29/2013 0:55
Onderwerp: vrijwilligersvergoeding

L.S.,

Ik werk als vrijwilligster al jaren in Maartenshof en sinds een paar jaar krijg ik (en een nog een paar collega's met een uitkering van de GSD) een bijdrage voor de onkosten.

Ik kwam er pas na jaren achter dat deze bijdrage bestond en begreep dat dit gold voor vrijwilligers/sters die VERPLICHT waren om een minimum aantal uren per week vrijwilligerswerk te doen, waar tegenover stond dat men vrijgesteld was van sollicitatieplicht.

Deze bijdrage is gestopt per 1 januari (zij het nog onder beraad) en 'mocht' nog een half jaar doorbetaald worden via de instelling waar men het vrijwilligerswerk uitvoert. De gemeente heeft dus het afgelopen half jaar (juni zal de laatste keer worden) de bijdragen doorgesluisd naar de instelling en die heeft, in ieder geval bij ons in Maartenshof, het keurig uitbetaald aan ons. Afgelopen week kregen wij, vrijwilligers en onze vrijwilligercoördinatrice Margreet Eenjes, het bericht dat het toch echt per 1 juli ophoudt.

Mevrouw Eenjes heeft verteld dat ze de vorige maand nog samen met Humanitas, Stiel en Zinn in overleg is geweest om te kijken of er nog een mogelijkheid was om toch nog door te betalen. Voorzover wij (de vrijwilligers/sters die deze bijdrage ontvangen) weten is het einde verhaal.

Graag willen wij weten of en hoe wij nog kunnen zorgen dat wij ook nog na 1 juli deze bijdrage kunnen houden. Onze uitkeringen zijn dermate laag dat wij het ons niet kunnen permitteren om van het kleine beetje dat we overhouden om van te leven, ook nog onkosten moeten gaan betalen uit eigen zak. Wij doen ons werk met veel plezier maar een aantal van ons heeft toch aangegeven dat helaas te moeten stoppen. Dit zou voor alle partijen schadelijk zijn. Minder gezelschap voor de ouderen; een aantal activiteiten die dan moeten stoppen (of 'afgeroomd' moeten worden) en vrijwilligers die depressief worden als ze thuis achter die beruchte geraniums moeten blijven zitten. Dan hebben we dus niks meer; geen sociale contacten, geen netwerk, geen geld om iets anders te gaan doen met je tijd; geen kans meer op een baan; meer gezondheidsklachten en bij alle partijen meer stress. Zowel voor ons vrijwilligers, de bewoners die dan meer aan hun lot moeten worden overgelaten en bij het personeel dat niet meer af en toe die extra paar handen en input hebben waardoor zij meer 'kwaliteitstijd' kunnen besteden aan de patiënten en bewoners. Op alle fronten en afdelingen zal dit te voelen zijn. Ik werk in de zorgsector en daar zijn een extra paar handen en aandacht zeer welkom, bijna noodzakelijk zou ik haast zeggen. Doe ons allen niet tekort en geef ons allen de mogelijkheid om dit goede werk, zonder extra onkosten voor ons vrijwilligers, door te kunnen blijven doen!

Met vriendelijke groet,

Eline J.Hagenus

file://C:\Documents and Settings\estdal1g\Local Settings\Temp\XPgrpwise\51A551F6... 29-5-2013

Ingekomen stukken - Nr. 5 Overig ingekomen stuk W&I juni, Afschaffen . . .

WIJKVERENIGING TUINWIJK.

p/a Magna Peterstraat 23.

Secretariaat-adres: Radijsstraat 4.

9741 BN Groningen.

AAN: - Het College van B. & W. van de gemeente Groningen

- De Gemeenteraad van Groningen.

Betref: Afschaffing maandelijkse vrijwilligerstoelage per 1 juli 2013.

Geacht College, geachte Raad,

De Wijkvereniging Tuinwijk nam onlangs kennis van het feit, dat de gemeente Groningen van plan is de maandelijkse toelage van 63,- euro, die nu nog aan ruim 200 vrijwilligers wordt toegekend als onkostenvergoeding/waardering voor hun vrijwillige inzet bij verschillende activiteiten/organisaties in de stad per 1 juli 2013 in te trekken. Deze maatregel zou het praktisch automatisch gevolg zijn van besluiten op Rijksoverheidsniveau.

In de Tuinwijk hebben we ook met deze voorgenomen maatregel te maken.

In de Tuinwijk is al sinds 2002 het zogenaamde Onkruid/zwerfvuil-team actief, dat op dit moment bestaat uit 5 Tuinwijkbewoners. Het team is al jarenlang een zeer nuttige aanvulling bij het beheer, het op orde houden van de openbare ruimte in de Tuinwijk. Het effect ervan is ook mede af te leiden uit de Leefbaarheids- en Veiligheids monitor, die duidelijk aangeeft, dat sinds 2002 de verloedering in De Tuinwijk enorm is teruggelopen. Gezien de bezuinigingen op het Stadsbeheer ziet het er naar uit, dat deze vrijwillige aanvulling alleen nog maar belangrijker gaat worden in de nabije toekomst.

Hiernaast is het Onkruidteam ook een waardevolle tijdsbesteding voor de deelnemers. Het gaat hier om wijkbewoners met een langdurige bijstandsuitkering zonder sollicitatieverplichting, omdat dit gezien hun persoonlijke situatie zinloos is. Onder hen zijn sinds een paar jaar enige inwoners van het Lentiscomplex in de Tuinwijk die op deze wijze ook contacten leggen met hun medebewoners in de wijk. In het jaar 2002 is uitdrukkelijk op deze, ook financiële waarderingbasis in de Tuinwijk dit project in het leven geroepen in overleg met de Dienst SoZaWe.

Het voorstel tot afschaffing van de toelage is ook in het Heel de Buurt-overleg in de Tuinwijk besproken. Unaniem vond men dit een slecht plan. Het gaat om relatief weinig geld vanuit de gemeente gezien, maar wel om een zeer welkome materiele waardering voor het vrijwilligerswerk, dat deze wijkbewoners het hele jaar door, zomer en winter op straat in de wijk doen. Het punt is juist, dat de waardering voor hun werk natuurlijk alom bestaat, maar dat, mede gezien hun situatie, de realiteit en oprechtheid van die waardering het best tot uiting komt via een vaste, financiële bijdrage. Daarbij komt, dat de toelage ook werkelijk als onkostenvergoeding functioneert, omdat het werk op straat extra eisen aan kleding, schoeisel etc. stelt.

Nu hebben we begrepen, dat de Rijksoverheid uitsluitend verbiedt, dat sociale diensten dit soort uitkeringen nog verstrekken. Ons inziens blijven er dan talloze mogelijkheden over, om de toelage langs andere weg voort te zetten. Bijvoorbeeld via de Dienst OCSW (het gaat om vrijwilligerswerk),

Ingekomen stukken - Nr. 5 Overig ingekomen stuk W&I juni, Afschaffen . . .

via de Dienst RO/EZ (het gaat om opruimactiviteiten in de openbare ruimte), of via een subsidie aan een welzijnsinstelling in Groningen, die de toelage doorsluis. In ieder geval kan enige creativiteit makkelijk tot een houdbare oplossing leiden.

Het zal duidelijk zijn, dat we de staking van de toelage per 1 juli 2013 afwijzen en u oproepen een creatieve oplossing voor de voortzetting ervan te vinden.

Bij voorbaat hartelijk dank!

Namens het bestuur van de Wijkvereniging Tuinwijk,

Derk Jaap Bessem (voorzitter).

Afschrift aan Raadsfracties en Raadscommissies Sociale zaken en Welzijnszaken.

Ingekomen stukken W&I 5 juni 2013

Lijst ingekomen stukken Raadscommissie Werk en Inkomen 5 juni 2013

COLLEGE BRIEVEN (te vinden in het Raads Informatie Systeem)

Nr.	Datum	Onderwerp	Advies	Opmerking
1.	10-04-2013	Aanbevelingen rekenkamer reorganisatie	tkn	LTA-2013-59
2.	19-04-2013	Reactie op vragen naar aanleiding van de commissie W&I van 10 april	tkn	Nw. punt LTA 2013- Voortg.rapportage
3.	26-04-2013	Samenwerking Sociale Zaken en Economische Zaken	tkn	LTA-2013-275
4.	26-04-2013	Vraag raadscie. W&I van 10 april 2013 (evaluatie pilot loondispensatie)	tkn	LTA 2013-324
5.	15-05-2013	Informerende brief over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk	B2	Wensen- en bedenkingen via commissie
6.	16-05-2013	Integrale toegang sociaal Domein	B1	
7.	17-05-2013	Evaluatie pilot ambtelijk horen in bezwaar bij SOZAWE	tkn	LTA 2013-120 In het 1 ^e kw. 2014 komt voorstel met gemeente brede bezwaarprocedure ivm reorganisatie
8.	23-05-2013	Vrijwilligersbeleid	B2	

OVERIGE INGEKOMEN STUKKEN

Nr.	Datum	Afzender en onderwerp	Advies	Opmerking
1.	27-3-2013	Abvakabo FNV, Kabinetsplan invoering van de Participatiewet per 1 januari 2014.		
2.	26-04-2013	3 rapportages m.b.t. Sociale Zaken en Werkgelegenheid - Inspectie SZW Betreft aanbidding programmarapportages W&I	tkn	Brief achter inlogcode op 5 juni W&I Rapportages te downloaden op www.inspectieszw.nl
3.	14-05-2013	Cliëntenraad WWB & Participatie Groningen, leeftijdsdiscriminatie Stadspas	tkn	Brief achter inlogcode op 5 juni W&I
4.	29-05-2013	Burger, Vrijwilligersvergoeding	tkn	Brief aan agenda (B2) en achter inlogcode op 5 juni W&I
5.	29-05-2013	Wijkvereniging Tuinwijk, Afschaffen vrijwilligerstoelage	tkn	Brief aan agenda (B2) en achter inlogcode op 5 juni W&I

Verslag cie.Werk en Inkomen 10 april 2013

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE WERK EN INKOMEN

Datum: 10 april 2013
Plaats: Oude raadzaal
Tijd: 16.30 – 18.55 uur

Aanwezig: dhr. P.S. de Rook (voorzitter), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), mw. M. Dekker (PvdA), dhr. R.A. Koops (VVD), dhr. J.H. Sipma (VVD), mw. A. Postma (GroenLinks), mw. A.M.J. Riemersma (Stadspartij), mw. L.R. van Gijlswijk (SP), mw. C.M. van Dijk (SP), dhr. B. Benjamins (D66), mw. S. Schipper (CDA), dhr. M. Verhoef (ChristenUnie), dhr. M. van den Anker (Student & Stad), mw. R.M. Grijpstra (PvdD)

Wethouders: dhr. D. Isha, dhr. R. van der Schaaf

Afwezig m.k.: wethouder J.M. van Keulen

Verder aanwezig: dhr. Mayko Slinkman (ERAC)

Namens de griffie: mw. A. Weiland (commissiegriffier)

Verslag: dhr. Z. Jeuring (Notuleerservice Nederland)

Opening

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.
- Wethouder Van Keulen is afwezig en wordt vervangen door wethouder Van der Schaaf.

Wethouder Isha:

- Toezegging Stadstoezicht: Stadstoezicht en SOZAWE overleggen over het toeleiden van bijstandsgerechtigden naar Stadstoezicht.
- Sociale zaken en werkvoorziening: net als bij het Forum gaat het college hier gebruikmaken van zogenaamde focusgroepen met deelnemers van buiten de gemeente.

A2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A3. Afspraken en planning

De voorzitter:

- De LTA- en IM-lijst zijn geactualiseerd en de besluitenlijst van 13 februari 2013 is toegevoegd i.v.m. gedane toezeggingen.
- De verdere wijzigingen op de LTA en IM-lijst worden definitief na de vergadering aangepast.

Mw. Van Gijlswijk(SP):

- Experiment loondispensatie, de toezegging over de evaluatie: volgens spreker is de evaluatie ambtelijk afgerond. Kan deze spoedig naar de raad?

Wethouder Isha:

- De evaluatie is nog niet volledig afgerond en de wethouder wil eerst de landelijke evaluatie afwachten. De pilot in Groningen zit als casestudie daarin. De Groningse evaluatie komt in juni of, indien mogelijk, eerder naar de raad.

Wethouder Van der Schaaf:

- LTA, samenwerking SOZAWE en EZ: de collegebrief komt eind april of begin mei 2013.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Toezegging om te bekijken of sommige activiteiten van de Voedselbank uit de duurzaamheidsbudgetten kunnen worden betaald: is dit gebeurd? De toezegging ontbreekt in de besluitenlijst.

Wethouder Isha:

- Zegt dat het college het heeft besproken en gaat bekijken.

Verslag cie.Werk en Inkomen 10 april 2013

De voorzitter:

- Stelt vast dat de commissie instemt met de LTA en met de wijzigingen zoals besproken.

A4. Conformstukken

Er zijn geen conformstukken.

A5. Rondvraag

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Hoe gaat het college om met het uitblijven van een landelijk sociaal akkoord? Dit in verband met de nieuwe Participatiewet en het aangekondigde verplichte quotum met betrekking tot gehandicapten.

Wethouder Istha:

- Zegt dat de onderkant van de arbeidsmarkt zijn dagelijkse aandacht heeft. De wethouder stelt een document op waarin integraal op het onderwerp wordt ingegaan. Onduidelijk is wat in het sociaal akkoord komt te staan.

Inhoudelijk deel

B1. Toekomst Servicepunt Detailhandel Groningen

(collegebrief 28 februari 2013)

Dhr. Koops (VVD):

- Is tevreden over de rapportage, het Servicepunt voorziet in een behoefte.
- Kan zich vinden in de gesignaleerde aandachtspunten.
- Vindt het goed dat het FOG in ieder geval dit jaar meebetaalt.
- Is blij dat het Servicepunt wordt voortgezet gezien de transitie binnen de detailhandel.

Mw. Dekker (PvdA):

- Is blij dat de pilot geslaagd is en dat er gezamenlijk een gevolg aan wordt gegeven.
- Krijgt het aan het werk helpen van WWB-kandidaten aandacht in het vervolg van het Servicepunt? Aan welke initiatieven denkt het college?
- De organisatorische kant: hoe en wanneer wordt de raad geïnformeerd over de te maken keuzes? Wordt de raad erbij betrokken?

Dhr. Van den Anker (Student&Stad):

- Is blij met een aantal plannen in het projectplan zoals de praktijkwinkel en de raad van inspiratie.
- Het HBD doet niet meer mee. Kan iets worden verwacht van het ministerie ELI gezien de 31 miljoen euro die in de begroting is opgenomen?
- Is al duidelijk of er overlap is met andere initiatieven? Zo ja, waar, en hoe valt dit op te lossen?
- De rapportage dateert van 2012. Zijn er nieuwe ontwikkelingen?
- Vermindert de zichtbaarheid van het Servicepunt omdat de accountmanagers van het UWV minder tijd hebben voor actieve bedrijfsbezoeken?

Mw. Schipper (CDA):

- Is ook positief en sluit zich aan bij de vorige sprekers. Goed dat het FOG financieel bijdraagt en spreker hoopt dat er vanuit ondernemers nog meer draagvlak komt.
- Hoe staat het met het mogelijk samengaan met andere initiatieven?
- Wat betekent de terugtrekking van het HBD voor zoiets als de huisstijl?

Dhr. Benjamins (D66):

- Staat achter de doelstellingen in het projectplan, nu en in de toekomst.
- Eens met de vraag van Student&Stad over het HBD.
- Kan de rapportage in het vervolg eerder naar de raad komen?
- Wat betekent de toename van het aantal stagiaires voor de organisatie?

Mw. Grijpstra (PvdD):

- Is ook positief en is blij met een vervolg. Spreker is tevreden met de tekst in de rapportage over de relatie met andere organisaties.

Verslag cie.Werk en Inkomen 10 april 2013

Mw. Riemersma (Stads partij):

- Is tevreden over het heldere stuk en steunt het voortzetten van het Servicepunt.
- Is er al een nieuwe coördinator aangesteld? Er is iemand nodig die vrijheid van handelen heeft.
- Plaatsing WWB-kandidaten: waarom wordt het streefcijfer niet gehaald? Wat gaat het college doen om het Servicepunt in dit verband meer bekendheid te geven?

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Sluit zich grotendeels aan bij de vorige sprekers en is blij met de tevredenheid over het Servicepunt.
- Het ene gezicht vanuit de gemeente naar de ondernemers is erg belangrijk, daarom graag aandacht voor het bundelen van de verschillende initiatieven.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Is voor het bundelen van de initiatieven tot één organisatie. Graag een reactie van het college.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Is tevreden over de rapportage. Het is goed aansluiting te zoeken bij een ander initiatief.

Wethouder Van der Schaaf:

- Zegt dat het een belangrijk initiatief is, vooral om de binnenstad aantrekkelijk te houden. De financiering na 2014 is in breder verband een discussiepunt in het college.
- Clusteren met andere initiatieven: het Ondernemerstrefpunt is iets anders dan het Servicepunt. Het college kijkt waar het kan en informeert de raad na de zomer.
- Toeleiden van WWB-kandidaten: de detailhandel is geen gemakkelijke sector. EZ en SOZAWE zullen overleggen. In de gesprekken met de sector is dit wel steeds genoemd.
- Effecten terugtrekking HBD: er zal een effect zijn op de informatievoorziening.
- De stagiaires kunnen prima door het Servicepunt worden opgevangen.
- De wethouder is van mening dat er op dit moment een prima coördinator is.
- De 31 miljoen euro op de begroting ministerie van ELI: het college gaat dit nog uitzoeken en de raad wordt erover geïnformeerd.
- De wethouder informeert de raad zodra duidelijkheid bestaat over de organisatorische opzet.
- De wethouder zegt toe te proberen de rapportage in het vervolg eerder te laten verschijnen.

B2. Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive en besluit tot wijziging van de maatregelverordening

(raadsvoorstel 10 april 2013)

Handhavingbeleidsplan sociale zekerheid 2013

(collegebrief 28 februari 2013)

Mw. Van Dijk(SP):

- Vindt het goed dat het kabinet de fraude aanpakt. De gemeente moet de wet uitvoeren en moet daarbij zo veel mogelijk gebruikmaken van de aanwezige beleidsvrijheid.
- De wet biedt waarborgen: als er geen verwijtbare gedragingen zijn, kan er niet worden gesanctioneerd. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat de medewerkers goede richtlijnen hebben en goed geëquipeerd zijn om dit te kunnen beoordelen?
- De fractie is blij met de insteek van het college om maatwerk toe te passen bij het verrekenen van de bestuurlijke boete bij recidive. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat de medewerkers weten in welke situatie dit wel en niet van toepassing is en de schijn van willekeur wordt voorkomen? Is het college van plan hiervoor beleidsregels op te stellen? Het behoort tot de mogelijkheden een waarschuwing te geven of af te zien van een bestuurlijke boete.
- Als beleidsregels worden opgesteld, heeft de raad daarbij een rol.
- De evaluatie: melding in de jaarrekening vanaf de Begroting 2014 is te laat en te mager. De fractie wil een uitgebreidere evaluatie met daarbij aandacht voor de uitvoeringspraktijk.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Zegt dat de fractie al eerder heeft gevraagd waarom onderscheid wordt gemaakt tussen belastingfraude en uitkeringsfraude.
- De fractie gaat akkoord met de verordening: hard voor diegenen die vaker uitkeringsfraude plegen of die beschikken over voldoende inkomsten en/of vermogen. Verder: maatwerk voor

Verslag cie.Werk en Inkomen 10 april 2013

mensen die onvoldoende inkomsten of vermogen hebben. Ook is er een goede regeling i.v.m. de beslagvrije voet.

- Volgens de fractie kan de verordening niet met terugwerkende kracht worden ingevoerd vanwege het legaliteitsbeginsel. Regels voor strafbaarstelling kunnen niet met terugwerkende kracht worden ingevoerd. Graag uitleg van het college.
- Het handhavingsplan ziet er goed uit, de uitkeringsfraude wordt goed aangepakt. De nadruk op preventie is prima.
- Het is jammer dat het kabinet de gemeente een bezuiniging oplegt i.v.m. het bestrijden van uitkeringsfraude.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Is het eens met de laatste opmerking van dhr. Loopstra.
- Hoe kan maatwerk worden geleverd bij het innen van recidiveboete? Rekening houden met de persoonlijke omstandigheden zoals het college wil, is te vrijblijvend. Spreker vindt bv. het vrijlaten van 90% wel maatwerk. Graag reactie van het college.
- Het is volgens spreker niet juist om het bestraffen of het stellen van een norm te regelen via het bestuursrecht. In het strafrecht moet bewijs worden geleverd. In deze regeling blijft het in het midden of iemand opzettelijk foutieve of geen informatie heeft gegeven of per ongeluk.

Dhr. Sipma (VVD):

- Gaat in op de positie van dader en slachtoffer en zegt dat mensen goed geïnformeerd moeten worden, anders kunnen mensen zeggen dat ze niet op de hoogte waren. De gemeente moet hiertoe haar uiterste best doen. Verwijtbaar gedrag moet kunnen worden aangetoond. De fractie kan nu niet zeggen of de aanpak van de gemeente gericht op preventie, de juiste resultaten oplevert. De fractie is er niet van overtuigd dat de mildste variant de beste is.
- De fractie bepaalt op een later moment haar mening over het voorstel.

Dhr. Benjamins (D66):

- Is tevreden over het voorstel en over de keuze voor een preventieve aanpak en een goede communicatie met de klanten.

Mw. Schipper (CDA):

- Is blij met het voorstel en de mogelijkheid tot het leveren van maatwerk. Het is goed om mensen in schrijnende omstandigheden te ontzien.
- Het is goed dat van repressie naar preventie wordt overgestapt en dat goede informatievoorziening belangrijk wordt gevonden.

Dhr. Van den Anker (Student&Stad):

- Is tevreden over het voorstel en vindt het terecht dat een boete bij recidive wordt gegeven.
- Beslagvrije voet: eens met de uitwerking door het college.
- Prima dat maatwerk kan worden geleverd, vooral bij mensen in financiële nood en mensen met inwonende kinderen.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Vindt het goed dat maatwerk kan worden geleverd, vooral voor gezinnen met kinderen.
- Handhavingbeleidsplan: goed dat wordt geïnvesteerd in het informeren van de mensen en het optimaliseren van de dienstverlening en het controleren en sanctioneren op maat.
- Hoe gaat het college de taakstelling van 1 miljoen euro vanuit Den Haag oplossen? Wat doet het college als dit niet gaat lukken?

Mw. Grijpstra (PvdD):

- Vindt dat er voldoende ruimte is voor hard aanpakken en voor het leveren van maatwerk.
- De fractie vindt het belangrijk dat goed wordt gekeken naar het individu en naar gezinssituaties.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Bestuurlijke boete en beslagvrije voet: spreker gaat ervan uit dat het college de goede keuze heeft gemaakt.
- De suggestie van de SP voor beleidsregels voor maatwerk: de fractie is er niet voor. De beste garantie dat de situatie juist wordt beoordeeld, is de consulent de ruimte te geven voor maatwerk.
- Handhavingbeleidsplan: de gekozen aanpak via preventie en fraudebestrijding is goed.

Verslag cie.Werk en Inkomen 10 april 2013

Wethouder Isth:

- De pijlers van de sociale zekerheid zijn solidariteit en zuinig beheer van de financiën. De solidariteit kan alleen worden behouden als er een breed draagvlak is, de mensen zich aan de regels houden en er geen misbruik plaatsvindt.
- De opmerking van de SP: de specialisten op het gebied van handhaving zijn prima geëquipeerd. Er zijn speciale boeteambtenaren en er vindt regelmatig bijscholing plaats. Er wordt goed maatwerk geleverd.
- De opmerking van de SP over de separate verantwoording: de raad heeft besloten dit bij de jaarrekening te doen. Als de raad het nu anders wil, vindt de wethouder het goed.
- De verordening kan wel degelijk met terugwerkende kracht worden ingevoerd. De straffen staan in de wet. De wethouder zal de stadsadvocaat vragen een en ander nog schriftelijk toe te lichten.
- De zogenaamde vijfde variant is wettelijk niet mogelijk, de gemeente zou dan strafbaar zijn. De opmerking van mw. Riemersma: de gemeente zorgt voor het juiste maatwerk.
- Over de verwijtbaarheid: de gemeente kijkt niet naar verwijtbaarheid maar naar verzachtende omstandigheden. Het klopt wel dat bij het opleggen van een boete gekeken wordt naar verwijtbaarheid. Volgens de wethouder gaat de discussie meer over de manier van invordering. Dit laatste gaat meer over de persoonlijke omstandigheden van de klant en heeft niet te maken met verwijtbaarheid of verzachtende omstandigheden.
- Informatievoorziening naar de klanten: de wethouder somt op wat de gemeente doet. Het geheel is gericht op preventie.
- De bezuinigingstaakstelling van het Rijk: het college probeert het aantal uitkeringen omlaag te krijgen en heeft de grens voor strafrechtelijke vervolging verhoogd naar 50.000 euro.
- In de verordening staat dat het college beleidsregels kan opstellen wat betreft schrijnende gevallen. Maatwerk moet worden overgelaten aan de professionals.

De voorzitter:

- Concludeert dat de discussie tussen de wethouder en de SP over het opstellen van beleidsregels en de rol van de raad op dit moment niet tot een uitkomst leidt. Bij de raadsbehandeling kan eventueel een motie worden ingediend. De bespreking in de raad zal verder over het voorstel van de SP tot een separate evaluatie gaan. Verder zal de VVD haar standpunt kenbaar maken.

Het raadsvoorstel gaat als discussiestuk naar de raad van 24 april 2013.

C1. Ingekomen stukken

Geen opmerkingen.

C2. Vaststelling verslag 13 februari 2013

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

D. Presentatie RIS3 (Research & Innovation Strategy 3)

Dhr. Mayko Slinkman (directeur ERAC) verzorgt een presentatie over RIS3.

De commissieleden stellen daarna vragen die de heer Slinkman beantwoordt.

De voorzitter:

- Stelt een vraag over het proces: wat betekent het RIS3 op dit moment voor de gemeenten en de provincie? Waarom worden raden en Staten geïnformeerd?

Dhr. Mayko Slinkman (directeur ERAC):

- Antwoordt dat het een proces van onderop is: het DB van SNN stelt uiterlijk in mei 2013 het standpunt van de drie provincies en de betrokken gemeenten vast en leidt dit door naar Den Haag, dat op zijn beurt het Nederlandse standpunt inbrengt in Brussel. Het gaat om de invulling van voorwaarden en aanpassing van bestaande kaders. Spreker is nu bezig met informerende bijeenkomsten. De uitwerking in het EFRO is in het najaar 2013.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Vraagt hoeveel geld hiermee is gemoeid en op welke periode het betrekking heeft.
- Wordt de aanpak minder bureaucratisch en meer marktgericht?

Verslag vergadering raadscommissie Werk en Inkomen 10 april 2013

5

Verslag cie.Werk en Inkomen 10 april 2013

Dhr. Mayko Slinkman (directeur ERAC):

- Wat EFRO betreft: in de afgelopen periode ging het voor Nederland over 160 miljoen euro en dat bedrag wordt naar verwachting ongeveer een derde lager.
- Andere fondsen zoals het INTERREG: dit fonds zal meer middelen bevatten.
- Verder is er het onderzoeksprogramma Horizon 2020, voorheen het 7^e Kaderprogramma. Het budget hiervoor stijgt eveneens en het fonds bevat tientallen miljarden.
- Wat innovatie betreft kan het dus over meer gaan dan de verwachte 100 miljoen euro uit EFRO.
- De bureaucratie en de administratieve lasten worden minder en de regels worden eenvoudiger. SNN doet de EFRO en wil daar de administratieve lasten verminderen.

Dhr. Benjamins (D66):

- Vraagt of de maatschappelijke uitdagingen van de toekomst, zeg die van over vijf jaar, in de programma's kunnen worden opgenomen.

Dhr. Mayko Slinkman (directeur ERAC):

- Antwoordt dat dit wel verwacht mag worden. Spreker noemt de monitoring op basis waarvan herijking en bijstelling van de programma's kan plaatsvinden.

Dhr. Van den Anker (Student&Stad):

- Vraagt of door de gesprekken al aanpassingen hebben plaatsgevonden.

Dhr. Mayko Slinkman (directeur ERAC):

- Noemt de zorginstellingen en de woningbouwcorporaties: zij vinden de maatschappelijke mogelijkheden interessanter dan een sectorale aanpak. Bedrijven zien wel graag dat noordelijke onderzoeksinstituten zich al tijdig richten op hun onderzoekswensen. Daarvoor is een goede samenwerking nodig. Op dit moment staan maatschappelijke organisaties nog los van de bedrijven en instellingen in de economische hoek.
- Dus: het RIS3 moet als inspiratiebron worden gezien. Daar moet aan worden gewerkt.

Dhr. Koops (VVD):

- Vraagt of de bestaande bedrijven, vooral bestaande uit maakindustrie, in het nieuwe programma gebruik kunnen maken van de regelingen. In het verleden werd dit wel eens vergeten.
- Worden speerpunten als Energy Valley en Healthy Ageing ook buiten het Noorden wel gezien? Heeft de voorbereiding van RIS3 hieraan bijgedragen via de reflectie?

Dhr. Mayko Slinkman (directeur ERAC):

- De tweede vraag: bedrijven en kennisinstellingen werken samen, er zijn veel clusters en 'cross-overs'. Ook grote bedrijven zijn nu erg geïnteresseerd in een regionale strategie en zoeken de samenwerking. Het overstijgt de clusterorganisaties.
- De eerste vraag: binnen de maakindustrie bestaat een groep innoverende bedrijven. De gekozen maatschappelijke thema's in RIS 3 zijn zeker interessant voor de maakindustrie. Er zijn wel ambitieuze ondernemers voor nodig die willen samenwerken.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Vraagt naar de relatie met de Noordelijke Ontwikkelingsas, de NOA. **Dhr. Benjamins** vraagt aanvullend naar de rol van 'de Spin', dat deel van SNN dat zich richt op landen als Polen, de Baltische Staten en Scandinavië.

Dhr. Mayko Slinkman (directeur ERAC):

- Kent 'de Spin' niet. De NOA is een samenwerkingsverband. Dit kan binnen het RIS3 opnieuw gestalte worden gegeven. Duitsland en Scandinavië hebben een vergelijkbare innovatiestrategie als het om RIS3 gaat. Bedrijven en instellingen kunnen dus internationaal samenwerken en projecten opstellen. Met een regio in Zweden bestaan al concrete afspraken.

De voorzitter sluit de vergadering om 18.55 uur.